

4/128

STANDARDIZACIJA

Bilten SAVEZNE KOMISIJE ZA STANDARDIZACIJU

1

JANUAR
1960
BEOGRAD

Izdavač:
SAVEZNA KOMISIJA ZA STANDARDIZACIJU
Beograd — Admirala Geprata 16
Odgovorni urednik:
ing. Slavoljub Vitorović

Štampa:
BEOGRADSKI GRAFIČKI ZAVOD
Beograd

SADRŽAJ

	<i>Strana</i>
<i>Izveštaj o radu u 1959 godini</i>	3
<i>Zasedanje ISO-komiteta 34 — SC 3 — Voće i povrće</i>	5
<i>Zasedanje ISO-potkomiteta TC/59 — SC4 i TC/59—SC1</i>	
<i>Povodom prijedloga standarda za metode hemijskih ispitivanja željeznih ruda</i>	7
<i>Predlog standarda: Metode ispitivanja železnih ruda. Uzimanje i obrada uzoraka i određivanje veličine zrna</i>	10
<i>Predlog standarda: Metode ispitivanja železnih ruda. Osnovne odredbe</i>	13
<i>Predlozi standarda: Okov za građevinsku stolariju</i>	15—28
<i>Anotacija predloga standarda iz oblasti metoda ispitivanja železnih ruda</i>	28
<i>Anotacija predloga standarda iz oblasti elektrotehnike</i>	29
<i>Upozorenje radi lakšeg snabdevanja jugoslovenskim standardima</i>	30
<i>Međunarodna standardizacija:</i>	
<i>a) primljena dokumentacija</i>	31
<i>b) primljeni inostrani standardi</i>	33
<i>c) kalendar zasedanja</i>	38
<i>Objavljeni jugoslovenski standardi</i>	39

IZVEŠTAJ O RADU U 1959 GODINI

Smatrajući to kao svoju obavezu prema svima interesentima za jugoslovenske standarde, a prvenstveno kao obavezu prema našim institucijama, privrednim preduzećima i pojedincima koji su i tokom 1959 direktno učestvovali u pripremi i izradi jugoslovenskih standarda, Savezna komisija za standardizaciju daje u ovom broju svog biltena sažet izveštaj o radu u 1959 godini.

* * *

Izrada standarda u 1959 obavljena je po istoj metodologiji po kojoj i ranijih godina. Sem toga, na isti način odlučivano je i o prioritetu standarda koje treba realizovati, tj. o prioritetu koji je zavisio od zahteva i isticanja potreba od strane bilo proizvođača, bilo potrošača, izuzev u slučajevima gde je SKS morala da bude neposredan inicijator u odnosu na pojedine standarde.

Uporedo s isticanjem ovog kontinuiteta u načinu izrade i izlučivanja prioriteta jugoslovenskih standarda, vredno je istaći da su u 1959 znatno porasli zahtevi za našim standardima iz svih grana, i to i sa strane proizvođača i sa strane potrošača. Porast ovih zahteva naročito se ispoljio kod proizvođača robe široke potrošnje, od kojih su pojedini sve doskora tvrdili da se njihova proizvodnja ne može podvrći standardizovanju.

Prema tome, sažimajući u brojčane iznose rad SKS tokom 1959 godine, dobijaju se ovi zbirni podaci:

- a) rađeno (još nisu stavljeni na javnu diskusiju) na 384 predloga standarda;
- b) objavljeno na javnu diskusiju 286 raznih predloga standarda;
- c) vršena priprema definitivne redakcije 358 standarda;
- d) objavljeno 264 razna standarda;
- e) završeno, a još ne predato na grafičko realizovanje daljih 142 standarda.

Međutim, da bi izneti rad mogao dabude obavljen, taj je rad praćen u 1959 godini i sa:

- 1 — radom 50 stručnih potkomisija (sa 273 člana),
- 2 — radom u 64 stručna zasedanja (obavljena u 252 dana),
- 3 — sa 83 obilaska fabrika, preduzeća, ustanova itd. (tokom 132 dana).

Pored iznetog, a u smislu čl. 5 Uredbe o pribavljanju prava industrijske svojine u inostranstvu (licenca), SKS je izdala tokom 1959 i svojih 50 potvrda — mišljenja te vrste.

Nadalje, u cilju nužne i obavezne saradnje sa međunarodnim organizacijama (u kojima je naša država učlanjena preko SKS), tj. sa:

- Međunarodnom organizacijom za standardizaciju (ISO) i
- Međunarodnom elektrotehničkom komisijom (IEC),

SKS je tokom 1959 godine održala preko svojih stručnih sekretara 89 kontakta sa tim organizacijama, kroz neposrednu saradnju u raznim tehničkim komitetima tih organizacija, kao i Evropske ekonomske komisije (ECE).

Na osnovi saradnje sa odgovarajućim organima Evropske ekonomske komisije (ECE) i na osnovi objavljenih jugoslovenskih standarda, na predlog SKS, Savezno izvršno veće ratifikovalo je međunarodno usvojene dokumente:

- Protokol o standardizaciji voća i povrća i
- Protokol o standardizaciji drvene ambalaže za voće i povrće.

Dajući ovaj sažet pregled svoga rada u 1959, SKS smatra da je korisno jednovremeno dati i upoređenje, odnosno zbir celokupnog realizovanja jugoslovenskih standarda do kraja 1959, jer to upoređenje pruža najbolju sliku i o porastu interesa za naše standarde i o porastu saradnje naših privrednih faktora sa samom SKS.

Do kraja 1959 objavljeno je ukupno 2251 jugoslovenskih standarda, realizovanih (otštampanih) u 2,857.700 primeraka.

Ali, usled trajnog porasta interesa i potražnje naših standarda, od navedenog broja realizovanih primeraka moralo je da bude obnovljeno usled rasprodaje prvih tiraža:

— po 2-gi put	719	standarda	u	469.000	prim.
— po 3-ći	334	„	„	186.300	„
— po 4-ti	230	„	„	150.400	„
— po 5-ti	92	„	„	74.100	„
— po 6-ti	21	„	„	20.600	„
— po 7-mi	3	„	„	3.000	„

Ukupno 904.400 „

Međutim, samo u toku 1959 god. moralo je da bude obnovljeno:

— po 2-gi put	228	standarda	u	213.000	prim.
— po 3-ći	57	„	„	54.000	„
— po 4-ti	71	„	„	69.000	„
— po 5-ti	49	„	„	44.500	„
— po 6-ti	20	„	„	20.000	„
— po 7-mi	3	„	„	3.000	„

Ukupno 403.500 „

Svi prethodni podaci odnose se na standarde objavljene na srpskohrvatskom jeziku. Međutim, da bi odredbe jugoslovenskih standarda bile u što većoj meri razumljive i pristupačne svima građanima NR Slovenije, pristupljeno je i prevođenju jugoslovenskih standarda na slovenački jezik, pa je dosad prevedeno i objavljeno na slovenačkom jeziku 80 raznih standarda.

Što se tiče prihoda SKS od prodaje jugoslovenskih standarda, odnosno, što se tiče načina određivanja cena jugoslovenskim standardima, tu treba ukazati na činjenicu da i pored znatnog poskupljenja grafičkih usluga tokom poslednjih godina, u određivanju cena jugoslovenskih standarda ipak nije bilo nikakvih značajnijih izmena. Ovde je neophodno ukazati da je u prodajne cene jugoslovenskih standarda ukalkulisana samo izrada (štampa) standarda i režija koja prati rasturanje standarda (prodaju), a niukom slučaju i ostala režija SKS, izražena kroz neposredne izdatke za održavanje ustanove i izdatke koji proističu iz saradnje sa mnogim drugim ustanovama, preduzećima i licima neangažovanim u SKS. Pa, kako se jedan komplet jugoslovenskih standarda, od svih 2251 dosad izdatih, prodaje po ceni din. 84.284.— jasno je da su cene jugoslovenskih standarda znatno niže od cene standarda većine ostalih zemalja.

Zavisno od postavljenih zadataka i zavisno od porasta interesa za jugoslovenske standarde, SKS je i 1959 nastojala da uključi u saradnju što veći broj naših stručnjaka iz industrije i da preko njih obezbedi primenljivost standarda u proizvodnji. Standardi, predlagani od predstavnika proizvodnje i potrošnje i doneti uz saglasnost i jednih i drugih, dovođeni su u sklad sa našim tehničkim i ekonomskim mogućnostima, pa su samim tim neosporno i primenjivi.

Uporedo sa porastom interesa za naše standarde, uočen je i porast interesa za inostrane standarde. Tokom 1959 mnoge naše fabrike i ustanove tražile su pomoć od SKS po pitanju inostranih standarda, koji su im bili potrebni radi ponuda i isporuka svojih proizvoda inostranim kupcima. Stoga je kroz 593 porudžbine fotokopirano 6.100 raznih inostranih standarda, a kroz 243 porudžbine nabavljeno je 1.717 inostranih standarda, kataloga i priručnika u originalu, za račun raznih interesenata u našoj zemlji. U isto vreme u toku je još 71 porudžbina za 2.227 inostranih standarda, kataloga i priručnika.

Tokom 1959 jačala je nadalje saradnja SKS i sa Međunarodnom organizacijom za standardizaciju (ISO) i Međunarodnom elektrotehničkom komisijom (IEC), izražena kroz učešće u diskusijama po pismenim anketama o predlozima preporuka, kao i kroz učešće na zasedanjima tehničkih komiteta i potkomiteta tih međunarodnih organizacija, a iz oblasti koje su od direktnog interesa za našu problematiku standardizacije.

Ova saradnja na međunarodnom nivou uslovlila je pojačane napore i stručnog aparata SKS i stručnjaka iz naše privrede koji se bave pitanjima standardizacije. Jer, neuključiti se u saradnju sa tim organizacijama, a preko njih i sa ostalim manje ili više razvijenim zemljama, značilo bi negirati potrebu i preimućstva od takve saradnje. Pa, ipak, intenzitet naše saradnje još nije zadovoljavajući. Stoga je potrebno, imajući u vidu ogroman industrijski razvitak naše zemlje, ulagati napore da se tasaradnja i dalje razvija.

Pružajući ovaj kratak osvrt na svoj rad u 1959 godini, Savezna komisija za standardizaciju ističe ovom prilikom da će njen i dalji osnovni zadatak biti — donošenje u što kraćem roku, što većeg broja standarda. Međutim, taj njen zadatak mora da bude praćen upornim

zalaganjem ne samo stručnih organa SKS, nego i razumevanjem, saradnjom i zalaganjem i svih ostalih zainteresovanih faktora — institucija, fabrika i pojedinaca stručnjaka. Zatim, sva nastojanja u cilju realizovanja što bržeg i što većeg broja standarda moraju biti praćena i što upornijim obostranim zalaganjem da naši standardi budu u praksi sprovedeni.

Ovom prilikom ne može se, takođe, izbeći ni potreba ukazivanja i na još šire učešće u diskusijama koje prethode izradi definitivne redakcije standarda, tj. učešće u fazi rada koja pruža maksimalne mogućnosti da se unapred otkloni svaki eventualni nesporazum između potrošača i proizvođača prilikom primene standarda.

Svakako je za preporuku i jačanje dalje saradnje sa odgovarajućim međunarodnim institucijama, kao i jačanje interesa za njihove standarde i srodne publikacije. A, u ovom pravcu SKS će kao i dosad pružiti svima interesentima obilnu podršku i pomoć, bilo neposredno preko svoje standardoteke, bilo u ostalim već praksom usvojenim formama.

ZASEDANJE ISO-KOMITETA 34—SC 3— „VOĆE I POVRĆE“

Za vreme od 17—20 novembra 1959 održan je prvi sastanak Tehničkog potkomiteta 3 — za voće i povrće u Varšavi (Poljska), shodno zaključcima sa zasedanja Tehničkog komiteta 34 za poljoprivredne proizvode ishrane (ISO/TC 34) koji je osnovan u Budimpešti (Mađarska) u aprilu 1958.

Dnevni red ovog sastanka bio je sveden, uglavnom, na izveštaje pojedinih zemalja — članica Potkomiteta u pogledu klasifikacije, uzimanja uzoraka i terminologije voća i povrća. Zatim na diskusiju po programu rada Potkomiteta i prioritet radova; na izveštaj o metodama rada organoleptičkih i fizičko-hemiskih ispitivanja svežeg voća i povrća i njihovih prerađevina; na prednacrt predloga za uzimanje uzoraka i metode ispitivanja voća i povrća i, na kraju, na zaključke — rezolucije.

U potkomitet za voće i povrće uključeno je 13 zemalja aktivnih članica (P): Albanija, Nemačka, Bugarska, Finska, Francuska, Mađarska, Indija, Izrael, Rumunija, Južna Afrika, Čehoslovačka, SSSR i Jugoslavija. Pored njih učlanjene su i dve zemlje-članice kao posmatrači (0), i to Holandija i Engleska.

Na sastanku je učestvovalo 37 delegata i pretstavnika i to:

- u ime 10 redovnih članica, 33 delegata,
- „ 1 članice, posmatrača, 1 delegat,
- „ drugih međunarodnih organizacija (2), 2 delegata, i
- „ sekretarijata Potkomiteta, 1 delegat.

Od prijavljenih aktivnih članica sastanku nisu prisustvovali delegati Albanije, Finske i Indije, a od zemalja — posmatrača, Holandije.

Od međunarodnih organizacija prisustvovali su po jedan pretstavnik Evropskog kodeksa životnih namirnica (prof. Krauze) i Tehničkog komiteta za poljoprivredne proizvode ishrane — ISO/TC 34 — (Japaj).

Sastanak je otvorio M. Zaczekiewicz — potpredsednik Poljskog komiteta za standardizaciju, koji je dao reč pomoćniku Ministra za prehranbenu industriju i prof. Krauze, potpredsedniku organizacije Evropski kodeks životnih namirnica.

Dalje zasedanje do kraja je vodio prof. Bogdanovski. U redakcioni odbor za zaključke izabrani su: za francuski tekst M. Castan, za engleski M. Glass, a za ruski — M. Adamovskij.

U toku pripreme za ovaj sastanak Sekretarijat je dostavio svima članicama materijal za proučavanje. Međutim, jedan deo dokumentacije podeljen je učesnicima i u toku zasedanja.

Osnovni materijal koji je poslužio za diskusiju u toku zasedanja Potkomiteta i za donošenje zaključaka bio je:

- Izveštaj o radu Sekretarijata za vreme od 1 januara do 30 septembra 1959 (dok. 3/3 F);
- Predlog Sekretarijata u pogledu načina uzimanja uzoraka i metoda ispitivanja svežeg voća i povrća (dok. 4/4 F);
- Predlog analize svežeg voća — opšti propisi (Mađarska, dok. 1/2);
- Predlog o određivanju oblika, dimenzija i težine plodova voća (Mađarska, dok. 2/3);
- Predlog ispitivanja kvaliteta i ujednačenosti plodova voća (Mađarska, dok. 3/4);
- Predlog o ispitivanju čistoće svežeg voća (Mađarska, dok. 4/5);

- Predlog o načinu uzimanja uzoraka svežeg voća i povrća (Mađarska, dok. 5/6 i Poljska — Witold Majlert),
- Izveštaj Sekretarijata o odgovorima pojedinih zemalja članica u pogledu standardizacije svežeg i prerađenog voća i povrća (dok 5/6);
- Predlog programa rada na zasedanju (Francuska, dok 1);
- Prilog Evropske agencije za produktivnost za drvenu ambalažu, a na osnovu preporuka ECE (dok. E 1);
- Proučavanja u pogledu ispitivanja povrća (Mađarski predlog);
- Određivanje metoda ispitivanja vitamina u konzervama voća i povrća (Poljska — Bogdanovski);
- Standardizacija metoda kontrole kvaliteta za voće i povrće (Poljska — Morawski);
- Vrste pakovanja voća i povrća koje se predviđaju u međunarodnoj trgovini i metode pakovanja i označavanja (Poljska, Ostrowski);
- Metode kontrole kvaliteta svežeg voća i povrća (Poljska — Samplowska);
- Zapažanja u pogledu organizacije Međunarodne konferencije za standardizaciju u Varšavi (Poljska — prof. Krauze);
- Pitanje ambalaže i označavanja u međunarodnoj trgovini (Poljska — Ostrowski).

Posle diskusije po svima referatima i drugim dokumentacijama doneti su sledeći zaključci:

- a) Usvaja se dopunjeni naziv »Potkomitet za voće, povrće i njihove proizvode«.
- b) Potkomitet će se baviti voćem i povrćem koje se upotrebljava u prirodnom, pripremljenom i prerađenom stanju.
- c) Potkomitet će proučavati prvenstveno sveže voće i povrće.
- d) Dalji program rada Potkomiteta obuhvata proučavanje: terminologije, metoda ispitivanja i uzimanja uzoraka, ambalaže, smeštanja, rukovanja i prometa svežeg voća i povrća.
- e) Propisi uzimanja uzoraka i metode ispitivanja će se posebno obrađivati za sveže voće, sveže povrće i prerađeno voće i povrće.

Na osnovu iznetih zaključaka određeno je pet radnih grupa od strane pojedinih zemalja — članica da preko svojih sekretarijata radnih grupa proučavaju sledeća pitanja:

- proučavanje uzimanja uzoraka svežeg voća (Mađarska),
- ispitivanje svežeg voća i povrća (Poljska),
- proučavanje terminologije svežeg voća i povrća (Francuska),
- proučavanja ambalaže i transporta za sveže voće i povrće (Bugarska).

Naša delegacija (2 delegata SKS i 2 Savezne spoljnotrgovinske komore) prihvatila je saradnju u četiri radne grupe, dok će za petu (za terminologiju) naknadno odgovoriti.

ZASEDANJE ISO POTKOMITETA TC/59—SC 4 I TC/59—SC 1

Od 17 do 20 novembra 1959 održano je u Parizu I Zasedanje Potkomiteta ISO/TC 59/SC 4 — »Tolerancije i podešavanja u zgradarstvu« — i Potkomiteta ISO/TC 59/SC 1 — »Modularna koordinacija Međunarodne organizacije za standardizaciju«.

Na ovom zasedanju učestvovalo je osam država sa 25 delegata, kao i četiri delegata Međunarodne unije arhitekata, Evropske agencije za produktivnost (EPA) i Sekretarijata ISO/TC 59 — Zgradarstvo.

1 — Zasedanje potkomiteta ISO/TC 59/SC — Tolerancije i podešavanja u zgradarstvu —

Delegat je u ime AFNOR, koji drži sekretarijat TC 59, pozdravio dobrodošlicom Lapan-Drevdal, pomoćnik generalnog direktora AFNOR, i ujedno otvorio ovo zasedanje.

Odmah zatim izabran je za predsedavajućeg zasedanja Gigou, šef odeljenja AFNOR, pa je usvojen dalji dnevni red prema sledećem:

- 1 — određivanje redakcionog odbora za rezolucije;
- 2 — terminologija i definicije tolerancija i podešavanja;
- 3 — izrada odgovorajućeg sistema za određivanje tolerancija i podešavanja s obzirom na osnovnu meru, kao i sistematsko istraživanje tačnosti današnjih građevinskih radova;
- 4 — metode naznačavanja tolerancija, odstupanja i podešavanja u planovima, i
- 5 — izrada tabela za tolerancije i podešavanja s obzirom na vrstu materijala i objekata, kao i na metode proizvodnje i montaže.

Prva dva dana — 17 i 18 novembra — diskutovan je ranije razdeljeni dokument No 6 »ISO-System of Limits and Fits in Building Industry — VOCABULARY«.

U vrlo živoj diskusiji mnogi stavovi iz tog Rečnika su izostavljeni kao suvišni, a mnogi su temeljno izmenjeni. Na predlog delegata V. Britanije Cutbush-a i delegata Belgije Van Droogenbroeck-a preporučeno je kako redakcionom odboru, tako i sekretarijatu Potkomiteta TC 59/SC 4, da se taj rečnik uprosti i da se definicije što više približe stvarnim i praktičnim potrebama zgradarstva kao celine, a posebno potrebama pri projektovanju i izvođenju građevina, kao i potrebama industrije građevinskog materijala i elemenata.

Ovo je potrebno sprovesti naročito s obzirom na činjenicu da primena modularne koordinacije, tolerancija, odstupanja i podešavanje pretstavljaju za zgradarstvo novo polje rada, a neophodno je za unapređenje zgradarstva.

Diskusija se, uglavnom, vodila oko utvrđivanja francuske terminologije o značenju pojedinih pojmova, a francuski tekst treba da posluži docnije za razradu te terminologije na ostalim jezicima.

II — Zasedanje radne grupe potkomiteta TC 59/SC 1/WG 2 — Tolerancije i podešavanja u modularnoj koordinaciji —

Zasedanje ove radne grupe održano je 20 novembra sa sledećim dnevnim redom:

- 1 — principi tolerancija i podešavanja u modularnoj koordinaciji,
- 2 — terminologija,
- 3 — naznačavanje tolerancija i
- 4 — program daljeg rada.

U izveštaju o radu ove radne grupe konstatovano je da se problem tolerancija i podešavanja u modularnoj koordinaciji ne razlikuje mnogo od opšteg problema tolerancija u zgradarstvu, izuzev u nekim stavovima, pa se predlaže da se na zasedanju rasmatraju samo stavovi o definiciji modularnog prostora, o složenim modularnim komponentama i to naznačavanju tolerancija.

Izveštaj je primljen, ali je zaključeno da ne bi bilo umesno dalje diskutovati o pitanjima koja su prethodnih dana načelno prečišćena i to tim pre, što su teoretske osnove tolerancija i podešavanja u građevinarstvu dobro obrađene u jednom referatu K. Heidberg-a, direktora Švedske komisije za standardizaciju. Posle diskusije zaključeno je, da Heidberg sam pripremi nov predlog sa temom »Modularna koordinacija prefabrikovanih elemenata«. Preporučeno mu je da za taj predlog može da koristi svoj pomenuti referat, s tim da uzme u obzir iskustva i preporuke delegata sa zasedanja prithodnih dana.

* * *

Oba ova zasedanja bila su korisna. Uvidelo se — a to je došlo i do izražaja — da je problem tolerancija i podešavanja u zgradarstvu od velikog značaja za unapređenje zgradarstva i u industriji građevinskog materijala. Utoliko je važniji taj problem, što je u zgradarstvu i u industriji građevinskog materijala još uvek presudan rad zanatliskog karaktera, a to je slučaj kod većine zastupljenih zemalja (dakle, ne samo kod nas!). Međutim, taj problem treba više posmatrati sa gledišta prakse i sadašnje stvarnosti, a manje sa teoretske strane, pa se od oba Potkomiteta očekuje da će svoj rad u tom smislu usmeriti.

Prvog dana zasedanja, posle završenog popodnevnog rada, delegatima je prikazan nemački instruktivni film o štetnim posledicama nepridržavanja određenih tolerancija prilikom građenja jedne stanbene zgrade.

POVODOM PRIJEDLOGA STANDARDA ZA METODE KEMIJSKIH ISPITIVANJA ŽELJEZNIH RUDA

Razvitak naše crne metalurgije doveo je do znatnog povećanja potreba naših željezara za rudnom sirovinskom bazom. Ovu u prvom redu predstavljaju željezne rude, koje u glavnom osiguravaju rudnici Vareš i Ljubija, a u manjoj mjeri i neki drugi rudnici sa područja NR Hrvatske i NR Srbije. Osim toga, željeznu rudnu supstancu predstavljaju i otpadci nekih naših industrija, kao piritne izgoretine, crveni mulj i.t.d. Važnu ulogu u našoj proizvodnji sirovog željeza odigrat će također i rude NR Makedonije, a po pronalaženju odgovarajućeg tehnološkog procesa i razne niklonosne rude sa područja NR Srbije i NR Bosne i Hercegovine. Preradom ovih ruda u visokim i elektro-pećima, uz dodatak odgovarajućih količina topitelja i koksa, proizvodi se sirovo željezo određenoga kvaliteta — prema uslovima njegove daljnje prerade.

Da bi se osigurala proizvodnja sirovog željeza određenoga sastava, uz istovremeni normalni rad peći, potrebno je znati tačan sastav svih upotrebljenih sirovina, na temelju čega se onda određuje i vodi režim rada peći. Svaka neočekivana i iznenadna promjena sastava sirovina može dovesti do vrlo neugodnih, pa čak i teških poremećaja u peći i odraziti se štetno na količinu i kvalitet proizvodnje.

S obzirom na navedeni značaj sastava sirovina za proizvodnju sirovog željeza, na inicijativu Savezne komisije za standardizaciju pristupljeno je izradi standarda za metode kemijskih ispitivanja glavne sirovine za proizvodnju sirovog željeza — željeznih ruda. Kod izrade prijedloga ovih standarda služili smo se standardima i uobičajenim metodama kemijskih ispitivanja željeznih ruda pojedinih zemalja (SSSR, Čehoslovačka, Poljska, Švedska, Njemačka, Engleska i Japan), kao i novijom stručnom literaturom sa ovog područja.

Kod izbora analitičkih metoda rukovodili smo se načelom da razradimo i predložimo one metode, koje se mogu primjetiti u svakom kemijskom laboratoriju, kako naših željezara i rudnika, tako i ostalih poduzeća i ustanova koje vrše kemijsku analizu željeznih rudača. Ovo je glavni razlog izbora dužih »klasičnih metoda« za analizu pojedinih sastojaka rudača.

Imajući pak u vidu napredak analitike uvađanjem modernih i brzih metoda, u glavnom baziranih na upotrebi raznih aparatura i kompleksona, kao i mogućnosti većine kemijskih laboratorija naših željezara, rudnika i instituta, to smo kod pojedinih elemenata predviđali po dvije analitičke metode, od kojih je jedna klasična, a druga spada u područje moderne analitike.

Smatramo da bi poduzeća čiji laboratoriji mogu koristiti moderne analitičke metode trebala da se njima i služe. — U protivnom, za bazu analitike željeznih ruda treba da služe svima pristupačne klasične metode, koje se predlažu ovim standardom.

Izbor pojedine analitičke metode, predložene ovim standardom, izvršen je tek na temelju pažljivog proučavanja inostranih standarda i stručne literature, nakon čega su izabrane metode sistematski provjeravane i ispitivane u laboratoriji Željezare Sisak. Metode koje su dale najtačnije rezultate, uz istovremeno najprikladnije izvođenje, izabrane su i predložene za ovaj standard. U praktičnom ispitivanju svih metoda sudjelovali su inženjeri, tehničari i laboranti — analitičari, kako bi se dobio jasan uvid u izvedivost i vrijednost svake pojedine metode.

Sam standard obuhvata kemijske metode za analizu željeznih ruda — pomoću kojih se određuje gruba vlaga, kemijski vezana voda, gubitak žarenjem, SiO_2 , zbroj oksida željeza i aluminija, ukupno željezo, FeO , CaO , MgO , mangan, fosfor, sumpor, krom i vanadij, cink, PbO , nikalj, krom bakar, kobalt — dakle svi sastojci koji dolaze u našim željeznim rudama. U pripremi su, dalje, standardi za određivanje TiO_2 , BaO , As i.t.d.

Smatramo da će izbor analitičkih metoda za pojedine elemente, kao i njihovo izvođenje bilo pojedinačno, ili pak u sklopu kompletne analize željezne rude, odgovarati opremi naših laboratorija i u njima zaposlenim kadrovima. Vjerujemo da je izbor metoda potpuno realan i stručan. Izuzetak predstavlja metodapredložena ja određivanje Al_2O_3 — koja se bazira na razlici $\text{R}_2\text{O}_3 - \text{Fe}_2\text{O}_3 = \text{Al}_2\text{O}_3$.

Iako ovaj način omogućuje stanovite pogreške pri određivanju Al_2O_3 i predstavlja anahronizam u modernoj analitici, ostali smo ipak kod njega, jer su ostale danas poznate metode za direktno određivanje Al_2O_3 , još uvijek manje-više u stadiju ispitivanja i ne daju još punu garanciju u svoju izvedivost i tačnost. Ovo tim više što i ostali standardi sa kojima smo raspolagali primjenjuju isti način određivanja Al_2O_3 .

Uz svaku pojedinu analizu naznačene su potrebne kemikalije i njihovo pripremanje, kao i detaljan opis samog izvođenja analize. Zaključno je dato, za svaku vrstu određivanja, izračunavanje vrijednosti, kao i granice dozvoljenih odstupanja za svaku metodu.

Osim samog izvođenja kemijskih analiza, ovaj standard obuhvata i prijedlog standarda za uzimanje i obradu uzoraka i određivanje veličine zrna. Ovaj prijedlog je izrađen na temelju inostranih iskustava i propisa, kao i na trogodišnjem sistematskom radu na uzorkovanju ljubijskog limonita, koji je vršen na inicijativu Željezare Sisak (Ing. Kirinić Zdenko) u suradnji samog Rudnika Ljubija i svih zainteresovanih željezara. Prijedlog obuhvaća način uzimanja srednjeg uzorka iz brodova, šlepova, vagona, kamiona i sa trake u količinama zavisnim o težini pojedinih isporuka ruda. Nadalje, način obrade srednjeg uzorka i njegovu redukciju na laboratorijski i konačno analitički uzorak, uključujući određivanje veličine zrna — sve prema propisima predloženim ovim standardom.

Izrada ovih prijedloga standarda rezultat je zajedničkog rada ing. Široki Marije i ing. Kurjaković Miroslave iz Odjela za nove analitičke metode i ing. Markušić Tomislave iz Anorganskog laboratorija, kao i sveg ostalog tehničarskog i laboratoriskog kadra odjela za kemijska ispitivanja Sektora za istraživanje Željezare Sisak.

Svi radovi su vršeni pod direktnim nadzorom ing. Logomerac Vladimira, direktora Sektora za istraživanje Željezare Sisak. Velika pomoć kod ovih radova pružena je sa strane druga Bernarda Božidara, šefa kemijskog laboratorija Željezare Jesenice, koji nam je stavio na raspolaganje propise i dokumentaciju za kompleksometrijske i ostale metode koje se redovno primjenjuju u analitici željeznih ruda u Željezari Jesenice, kao i druga ing. Misite Riste, savjetnika Savezne komisije za standardizaciju, koji nam je pružio svestranu pomoć kod prikupljanja inostranih standarda i same formulacije ovog prijedloga standarda.

Ing. Vladimir Logomerac
Željezara Sisak

Predlog br. 3158

Metode ispitivanja železnih ruda
UZIMANJE I OBRADA UZORAKA I ODREĐIVANJE
VELIČINE ZRNA

DK 669.162.12.001.4
 JUS B.G8.050

Krajnji rok za dostavljanje primedbi: 1 maj 1960

U ovom standardu primenjene su jedinice veličina i njihove oznake po JUS A.A1.040 (napr. jedinica veličine kilopond — kp zamenjuje dosad upotrebljavanu jedinicu kilogram — kg).

1 Predmet standarda

Ovaj standard obuhvata uzimanje i obradu uzoraka železnih ruda, aglomerata, železnih peleta i briketa (u daljem tekstu: železnih ruda), uzetih iz broda (šlepa), vagona, kamiona, ili sa trake.

2 Namena

Uzorci železnih ruda, uzeti i obrađeni pomoću jednoobraznih metoda propisanih ovim standardom, služe za ispitivanje kvaliteta železnih ruda prema JUS B.G8.100.

3 Uzimanje i obrada uzoraka

3.1 Uzorci iz vagona, broda, kamiona ili sa trake uzimaju se po sistemu lotova čija se veličina obično kreće od 250 do 5000 t, prema dogovoru stranaka, kupca i prodavca.

3.11 Uzorak se mora uzimati tako da što vernije pretstavlja prosečan kvalitet lota, što znači da mora predstavljati prosečnu vrednost po osnovnom elementarnom sastavu i sortimanu.

Uzimanje uzoraka mora se provoditi tako da svaki uzorak za pojedini lot bude približno jednake težine, bilo da je uziman nasumce, ručno ili mehaničkim putem.

Težina svakog uzetog uzorka treba da bude oko 25 kp.

3.12 Broj uzoraka koji se uzimaju po jednom lotu određuje se u zavisnosti od jednoličnosti kvaliteta dotične železne rude, od veličine lota, kao i činjenice da li se uzorak uzima iz broda (šlepa), vagona, kamiona ili sa trake.

Za rude čije su varijacije kvaliteta nepoznate uzima se broj uzoraka predviđen za »velike« varijacije kvaliteta železne rude, sve dok se ne ustanove te varijacije. Varijacije kvaliteta železnih ruda određuju se iz uzorka od 25 kp prema tabeli 1.

Tabela 1

Varijacije u kvalitetu rude	Varijacije Fe u %	Varijacije za rudu ispod 10 mm u %
Velike	iznad 2	iznad 15
Srednje	1,5 do 2	10 do 15
Male	ispod 1,5	ispod 10

3.13 Broj pojedinačnih uzoraka za jedan lot određuje se prema tabeli 2.

Tabela 2

Lot tona	Vagon i kamion			Brod			Traka		
	Varijacije u kvalitetu								
	velike	srednje	male	velike	srednje	male	velike	srednje	male
do 500	prema dogovoru								
500 do 1000	15	10	4	10	5	3	50	25	13
1000 do 2000	20	15	6						
2000 do 3000	25	20	8						
3000 do 4000	35	25	10	14	7	4	67	34	17
4000 do 5000	50	30	15						
preko 5000	80	50	20	20	10	5	100	50	25

3.14 Uzorci železne rude uzimaju se bilo u pokretu rude, bilo u stanju mirovanja rude.

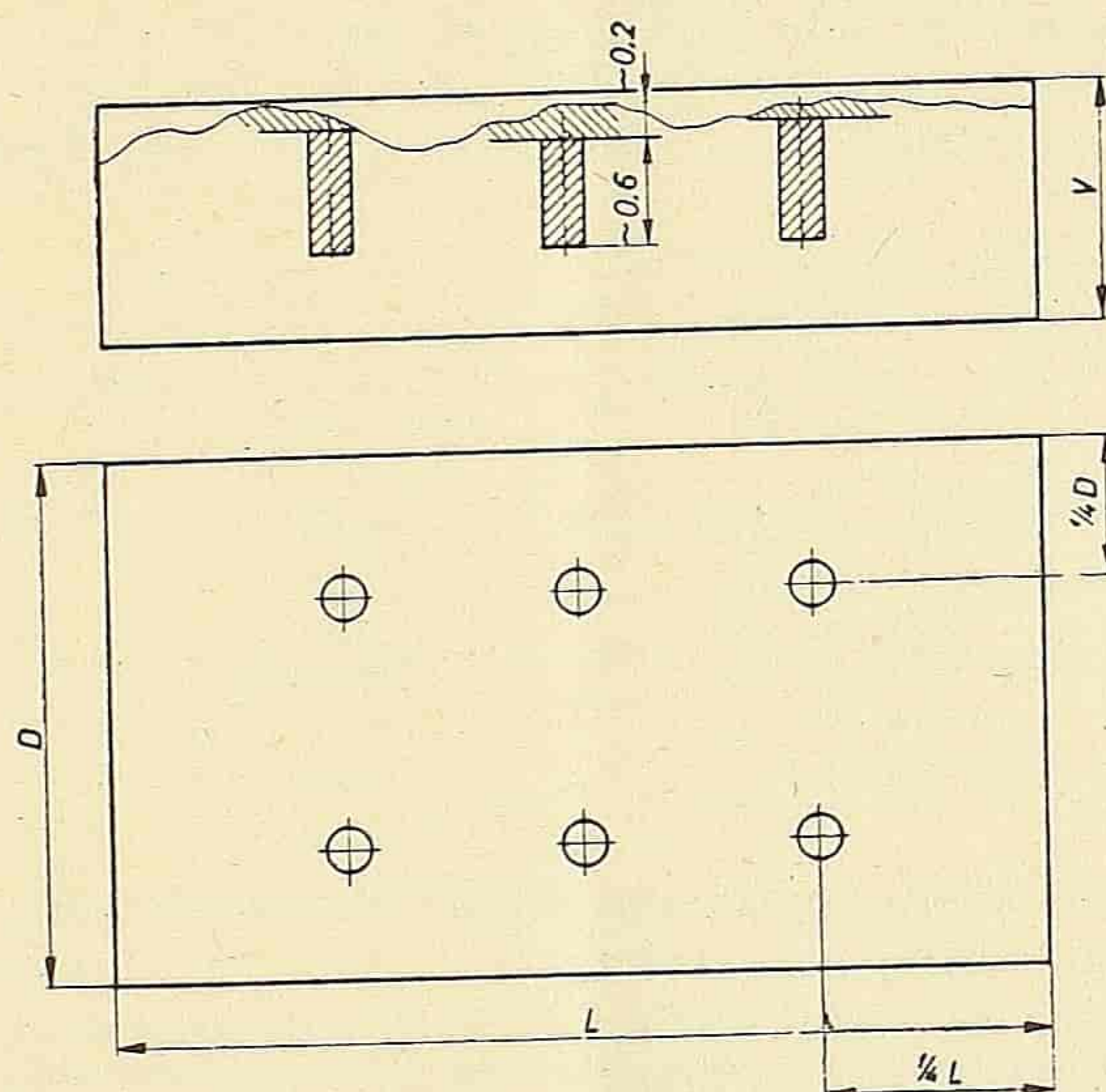
3.15 Uzimanje uzoraka u pokretu rude

Uzimanje uzoraka sa trake vrši se sa mesta »punog« opterećenja trake, a u ravnomernim vremenskim razmacima. Uzorci mogu da se uzimaju pre ili posle drobljenja željezne rude, što zavisi od dogovora obeju zainteresovanih strana.

3.16 Uzimanje uzoraka u stanju mirovanja rude

- 3.161 Uzimanje uzoraka iz broda, vagona ili kamiona vrši se na samom brodu, vagonu ili kamionu pre istovara rude (odnosno posle utovara), s tim da se uzorci ne uzimaju iz površinskog sloja. Neophodno je kod uzimanja uzoraka da se gornji, površinski sloj rude u visini od oko 20 cm odbaci i sa svakog određenog mesta, prodirući u dubinu, napuni jedna limena posuda rudom u težini od oko 25 kp. Ruda se grabi lopaticom, a kada se naiđe na komade od 80 mm ubacuju se čitavi u limenu posudu, dok se od većih komada odlome komadi u veličini šake.
- 3.162 Ako se uzorak uzima iz vagona, uzimanje se vrši iz svakog n-tog vagona, koji se odabira prema dogovoru, odn. po tabeli slučajnih brojeva. Iz tako odabranog vagona uzorak se uzima sa 6 određenih mesta, koja leže na dve uzdužne paralele po sredini stranica hrpe rude, odstranivši prethodno površinski sloj rude (tač. 3.161), a prema sledećoj slici:

Mere u m

- 3.163 Ako se uzorak uzima iz broda (šlepa), površina rasute rude podeli se na polja približne površine od 1 m², pa se sa svakog drugog polja po sistemu šahovske ploče uzme određena količina rude, pošto se prethodno odstrani površinski sloj rude prema tač. 3.161.
- 3.164 Ako se uzorak uzima iz kamiona, postupa se istovetno kao pod tačkom 3.162.
- 3.17 Uzeti uzorak stavlja se u zatvorenu limenu posudu sa oznakom naziva uzorka, imena poručioca rude, datuma uzimanja probe, mesta uzimanja probe i imena uzimača uzorka.

3.2 Obrada uzorka

3.21 Princip rada

Uzorci se obrađuju posebno za svaki pojedini lot ukoliko je veličina lota do 2000 t, odnosno težina uzetog uzorka do 500 kp. Ukoliko se težina uzorka jednog lota kreće od 500 do 1000 kp, za daljnju obradu uzima se 1/2 uzorka a iznad 1000 kp uzima se 1/4 uzorka. Potom se delimično obrađeni uzorci spajaju u zajednički uzorak za čitav lot i dalje obrade kao konačni uzorak lota za analizu.

3.22 Aparatura i pribor

Laboratoriska drobilica

— za usitnjenje materijala na veličini zrna 5 do 8 mm, JUS L.J9.010,

Pulverizator

— drobilica sa diskovima za usitnjenje materijala od 5 do 8 mm na 0,2 mm,

Laboratoriski kuglični mlin

— za usitnjenje materijala do ispod 0,1 mm,

Veliki razdelnik

— za reduciranje uzorka sa otvorima od 30 mm,

Mali razdelnik

— za reduciranje uzorka sa otvorima od 15 mm,

Ahatni tarionik

— prečnika 120 do 150 mm,

Standardna sita	— komplet JUS L.J9.010 sa sitima: iznad 1,5 mm, 1,0 do 1,5 0,75 do 1,0, 0,60 do 0,75, 0,50 do 0,60, 0,40 do 0,50, 0,30 do 0,40, 0,20 do 0,30, 0,15 do 0,20 0,10 do 0,15, 0,075 do 0,10 i ispod 0,075 mm,
Stakleni levak	— prečnika 100 mm,
Drveni štapić	— oblika vretena,
Voštano platno ili gladak papir bez dlačica	
Lopatica i običan drveni štap	

3.23 Postupak

Uzorci uzeti uz korekciju prema tač. 3.21 pomešaju se zajedno i pretstavljaju srednji uzorak. Jedan deo srednjeg uzorka služi za određivanje grube vlage.

Ovaj deo drobi se na veličinu zrna ispod 20 mm i reducira četvrtanjem ili preko razdelnika na 1 do 3 kp.

Ukoliko sadržaj vlage prelazi 8 do 10%, uzorak za obradu suši se na 105 do 110°C i zatim se pristupi njegovoj pripremi. Ako se sadržaj vlage kreće ispod 8 do 10%, pristupa se toj obradi direktno. Srednji uzorak se drobi na normalnoj drobilici, a njegovo reduciranje vrši se prema sledećoj tabeli:

Tabela 3

Težina uzorka nakon redukcije, kp	Maksimalna veličina zrna uzorka, mm
200 i do 500	ispod 20
100 i do 200	ispod 15
20 i do 100	ispod 10
10 i do 20	ispod 6
5 i do 10	ispod 3
ispod 5	ispod 0,42

Uzorak izdrobljen na veličinu zrna ispod 20 mm, težine oko 200 kp, dobro se izmeša četiri puta zasipavanjem na stožac. Kod zasipavanja na stožac ruda se sipa na vrh stožca u manjem mlazu, kod čega radnik obilazi oko stožca. Na taj način dobije se pravilnom segregacijom granulometriskih frakcija venac krupnih frakcija po obodu stožca. Sada se zabode jedan štap kroz vrh stožca do dna i u jednoj spiralnoj krivulji ruda se o centra razgrće prema obodu. Ovakvim razgrtanjem sačuvana je jednolika segregacija granulometriskih frakcija. Nakon toga razgrnuti stožac se četvrta i slučajno odabrane dve suprotne strane sa odbacuju i ostaje uzorak od oko 100 kp. Ako ovaj pretstavlja jedan lot, ide direktno na daljnju obradu prema tabeli 3. Ako ovaj pretstavlja četvrtinu ili polovinu lota sačuva se, dok se na isti način obrade uzorci za ostale četvrtine ili polovine lota. Obađeni uzorci se sjedine i dobro izmešaju zasipavanjem na stožac pet puta.

Ovako dobiveni sjedinjeni uzorak se usitni na laboratoriskoj drobilici i reducira kroz razdelnik prema tabeli 3, s time da konačno dobiveni uzorak iznosi oko 5 kp.

Ovaj uzorak se ponovno reducira kroz mali razdelnik ili putem četvrtanja, da se dobije količina od cca 500 do 1000 p, što pretstavlja laboratoriski uzorak. Jedan deo ovog uzorka se posebno spremi i kao kontrolni uzorak čuva naredna tri meseca, dok drugi deo služi za izradu analitičkog uzorka.

3.24 Analitički uzorak dobiva se iz laboratoriskog uzorka dobivenog prema tač. 3.23 finim sitnjenjem u ahatnom tarioniku i prosejavanjem ispod 0,10 mm, s tim da se na tom situ preostali deo ponovno usitnjava u ahatnom tarioniku i prosejava kroz sito. Dobiveni prah se sipa kroz levak na voštano platno ili gladak papir, držeći kraj levka udaljen 5 do 7 cm od površine platna. Nakon ovog se prah ponovno sipa kroz levak na drugo platno ili arak papira. Radi boljeg mešanja ova operacija se ponavlja 2 do 3 puta.

U centar stvorenog konusa usađuje se štapić i kružnim pokretima od centra prema periferiji proba se rasprostire i izravna u formi kruga debljine 5 do 6 mm. Ovako dobivena hrpa podeli se uzajamno okomitim simetralama na četiri dela, koji se zatim ponovno dele na još četiri dela. Iz centra svakog dela lopaticom se uzima približno jednaka količina materijala po čitavoj debljini sloja do samog papira. Ovako dobiven analitički uzorak u količini od 25 do 50 p stavi se u bočicu sa gumenim čepom ili limenku sa dobrim poklopcem, odnosno u kesicu od gustog papira ili polivnila.

Na etiketi se naznači naziv uzorka, radni broj uzorka, broj radnog naloga, ime preduzeća odnosno isporučioaca rude, datum uzimanja probe, mesto uzimanja probe i ime uzorka.

3.25 Priprema uzoraka vrši se u zasebnom prostoru snabdevenom potrebnom aparaturom, uređajem za sušenje i ventilaciju, uz stalno održavanje čistoće. Sve radove vrši obrazovano ljudstvo t. zv. uzimači i pripremači uzoraka, uz nadzor i kontrolu.

Preporučuje se periodična kontrola uzimača i pripremača uzoraka: periodički se uzimaju duplikati prosečnog laboratoriskog uzorka i oba se tada analiziraju istim metodama.

Dobiveni kontrolni rezultati ne smeju da odstupaju od vrednosti propisanih u zasebnim standardima.

3.3 Određivanje veličine zrna železne rude

3.31 Princip rada

Srednji uzorak železne rude se proseje, da bi se utvrdila veličina zrna dotične železne rude.

3.32 Aparatura i pribor

Mehanička ili ručna sita sa otvorima od 10, 20, 60, i 80 mm, decimalna vaga do 500 kp.

3.33 Postupak

Određen broj uzoraka železne rude pomešan zajedno ili, pak, svaki pojedinačno uzorak, što zavisi od dogovara obeju zainteresovanih strana, proseje se mehaničkim putem ili ručno, s tim da se meri početna ukupna količina — težina kao i težina svake frakcije tj. iznad 80 mm, 60 do 80, 20 do 60, 10 do 20 i ispod 10 mm veličine zrna.

Izračunavanje se vrši prema obrascu:

$$\text{Veličina zrna \%} = \frac{\text{Težina pojedine frakcije}}{\text{Ukupna težina uzetog uzorka}} \cdot 100$$

4 Opšte

4.1 Ukoliko to u ovom standardu nije izričito drugačije navedeno, važiće dogovor obeju zainteresovanih strana.

4.2 O izvršenom ispitivanju sastavlja se izveštaj u kome se izlaže rezultat ispitivanja i glavni drugi momenti.

Veza sa drugim standardima:

JUS B.G8.100: Metode ispitivanja železnih ruda. Osnovne odredbe

Predlog br. 3159

METODE ISPITIVANJA ŽELEZNIH RUDA Osnovne odredbe

DK 669.162.12:543.7
JUS B.G8.100

Krajnji rok za dostavljanje primedbi: 1 maj 1960

U ovom standardu primenjene su jedinice veličina i njihove oznake po JUS A.A1.040 (napr. jedinica težine pond — p zamenjuje dosad upotrebljavanu jedinicu gram — g).

1 Predmet standarda

Ovaj standard daje osnovne odredbe za hemiska ispitivanja železnih ruda, aglomerata, železnih peleta i briketa (u daljem tekstu: železnih ruda).

2 Namena

Cilj ovih ispitivanja jeste određivanje hemiskog sastava železnih ruda pomoću jedinstvenih analitičkih metoda, da bi se omogućila prava ocena njihovog kvaliteta

3 Uzimanje i obrada uzoraka

Hemisko ispitivanje železnih ruda vrši se na uzorcima, uzetim i pripremljenim po jedinstvenom postupku prema JUS B.G8.050.

4 Metode ispitivanja

Hemiska analiza železnih ruda obuhvata određivanja onih sastojaka, koji su važni za ocenu kvaliteta železnih ruda.

Određivanje pojedinih sastojaka železnih ruda izloženo je u sledećim standardima:

Određivanje grube vlage (higroskopne vode) — — — — — — — —	JUS B.G8.101
Određivanje hemiski vezane vode (konstitucione vode) — — — — — — — —	JUS B.G8.102
Određivanje gubitka žarenjem — — — — — — — —	JUS B.G8.103
Određivanje silicijumdioksida — — — — — — — —	JUS B.G8.104
Određivanje zbira oksida železa i aluminijuma — — — — — — — —	JUS B.G8.105
Određivanje ukupnog železa — — — — — — — —	JUS B.G8.106
Određivanje aluminijumoksida — — — — — — — —	JUS B.G8.107
Određivanje fero-oksida — — — — — — — —	JUS B.G8.108
Određivanje kalcijumoksida — — — — — — — —	JUS B.G8.109
Određivanje magnezijumoksida — — — — — — — —	JUS B.G8.110
Određivanje mangana — — — — — — — —	JUS B.G8.111
Određivanje fosfora — — — — — — — —	JUS B.G8.112
Određivanje sumpora — — — — — — — —	JUS B.G8.113
Određivanje hroma i vanadijuma — — — — — — — —	JUS B.G8.114
Određivanje cinka — — — — — — — —	JUS B.G8.115
Određivanje olovnog oksida — — — — — — — —	JUS B.G8.116
Određivanje nikla — — — — — — — —	JUS B.G8.117
Određivanje hroma — — — — — — — —	JUS B.G8.118
Određivanje bakra — — — — — — — —	JUS B.G8.119
Određivanje kobalta — — — — — — — —	JUS B.G8.120
Određivanje arsena — — — — — — — —	u pripremi
Određivanje barijumoksida — — — — — — — —	u pripremi
Određivanje titandioksida — — — — — — — —	u pripremi
Određivanje ostalih sastojaka — — — — — — — —	u pripremi

5 Opšte odredbe

- 5.1 Rezultati hemiske analize daju se u težinskim procentima i to:
— u odnosu na sirovu materiju pri određivanju grube vlage,
— u odnosu na suhu materiju (osušenu na 105 — 110°C do konstantne težine) za sve ostale sastojke.
- 5.2 Merenje se vrši sa tačnošću od 0,0002 p, ukoliko nije drugačije propisano. Rezultat se zaokružuje na dve decimale.
- 5.3 Svako određivanje vrši se dvostruko i za rezultate se uzima aritmetička sredina. Ukoliko se rezultati ne kreću u granicama dozvoljenih odstupanja, određivanje se ponavlja.
- 5.4 Dozvoljena su odstupanja između rezultata dobivenih pri uporednim određivanjima jednog te istog sastojka i to do 0,10%, ukoliko to nije u zasebnim standardima drugačije propisano.
- 5.5 Odstupanja navedena u zasebnim standardima obračunavaju se prema propisanom obrascu koji sadrži korekcionni faktor »a«. Vrednosti korekcionnog faktora »a«, u zavisnosti od broja uporednih ispitivanja, date su u sledećoj tabeli:

Broj paralelnih ispitivanja	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Faktor „a“	1.0	1.1	1.2	1.3	1.4	1.4	1.5	1.5	1.5

6 Izveštaj

- 6.1 O izvršenom ispitivanju sastavlja se izveštaj sa navođenjem rezultata i ostalih važnijih podataka.
- 6.2 Radi jednoobraznosti rezultati hemiskih analiza iskazuju se po redosledu prema tački 4.

Veza sa drugim standardima:

JUS B.G8.050: Metode ispitivanja železnih ruda. Uzimanje i obrada uzoraka i određivanje veličine zrna.

3 Materijal i izrada

- 3.1 Krila šarki izrađuju se od livenog mesinga.
3.2 Spoljašnji izgled šarki mora biti svetlo očišćen ili niklovan ili hromiran.

4 Označavanje

U tehničkoj i drugoj dokumentaciji i u porudžbinama šarke po ovom standardu označavaju se oznakom:

Šarka N JUS M.K3.094

gde je: N tip šarke

Primer: Šarka tipa A označava se:

Šarka A JUS M.K3.094

Predlog br. 3161

Okov za građevinsku stolariju
ŠARKE ZA VRATA — KRIVE — LIVENE

DK 683.33:674.214
JUS M.K3.096

Krajnji rok za dostavljanje primedbi: 1 april 1960

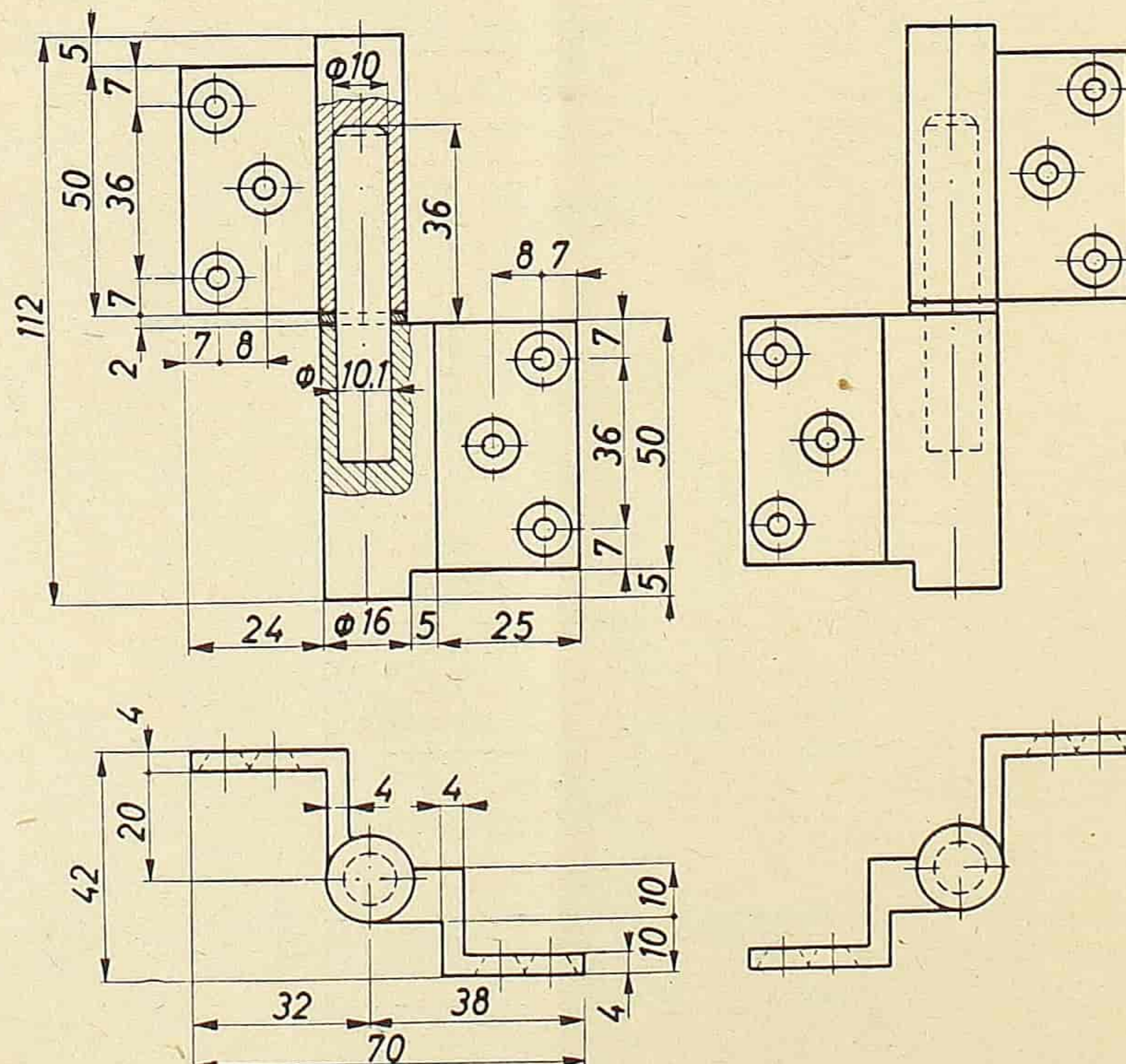
1 Predmet standarda

Ovaj standard obuhvata krive šarke koje se ugrađuju u vrata.
Standard propisuje oblik, dimenzije, materijal, izradu i način označavanja ovih šarki.

2 Oblik i dimenzije

- 2.1 Šarke po ovom standardu izrađuju se u dva tipa i to:
— tip A, desna i
— tip B, leva.

Mere u mm

2.2 Oblik i dimenzije šarki po ovom standardu moraju odgovarati datoj slici. Nenavedene mere mogu se uzeti proizvoljno.

3 Materijal i izrada

3.1 Krila šarki izrađuju se od livenog mesinga.

3.2 Spoljašnji izgled šarki mora biti svetlo očišćen ili niklovan ili hromiran.

4 Označavanje

U tehničkoj i drugoj dokumentaciji i u porudžbinama šarke po ovom standardu označavaju se oznakom:

Šarka N JUS M.K3.096

gde je: N tip šarke.

Primer: Šarka tipa A označava se:

Šarka A JUS M.K3.096

Predlog br. 3162

Okov za građevinsku stolariju
ŠARKE ZA PROZORE

DK 683.33:674.214
JUS M.K3.220

Krajnji rok za dostavljanje primedbi: 1 april 1960

1 Predmet standarda

Ovaj standard obuhvata šarke koje se ugrađuju na prozorska krila.

Standard propisuje oblik, dimenzije, materijal i način označavanja ovih šarki.

2 Oblik i demenzije

Oblik i dimenzije šarki po ovom standardu moraju odgovarati datoj slici i tabeli. Nenavedene mere mogu se uzeti proizvoljno.

3 Materijal

Šarke se izrađuju od sledećih materijala:

— krila od trakastog čelika vruće valjanog prema JUS C.B3.550 ili od tankog čeličnog lima trgovačkog kvaliteta prema JUS C.B4.051,

— osovnicice od čelika za zakovice kvaliteta Č Z1 ili Č Z2 prema JUS M.B3.003.

4 Označavanje

U tehničkoj i drugoj dokumentaciji i u porudžbinama šarke po ovom standardu označavaju se oznakom:

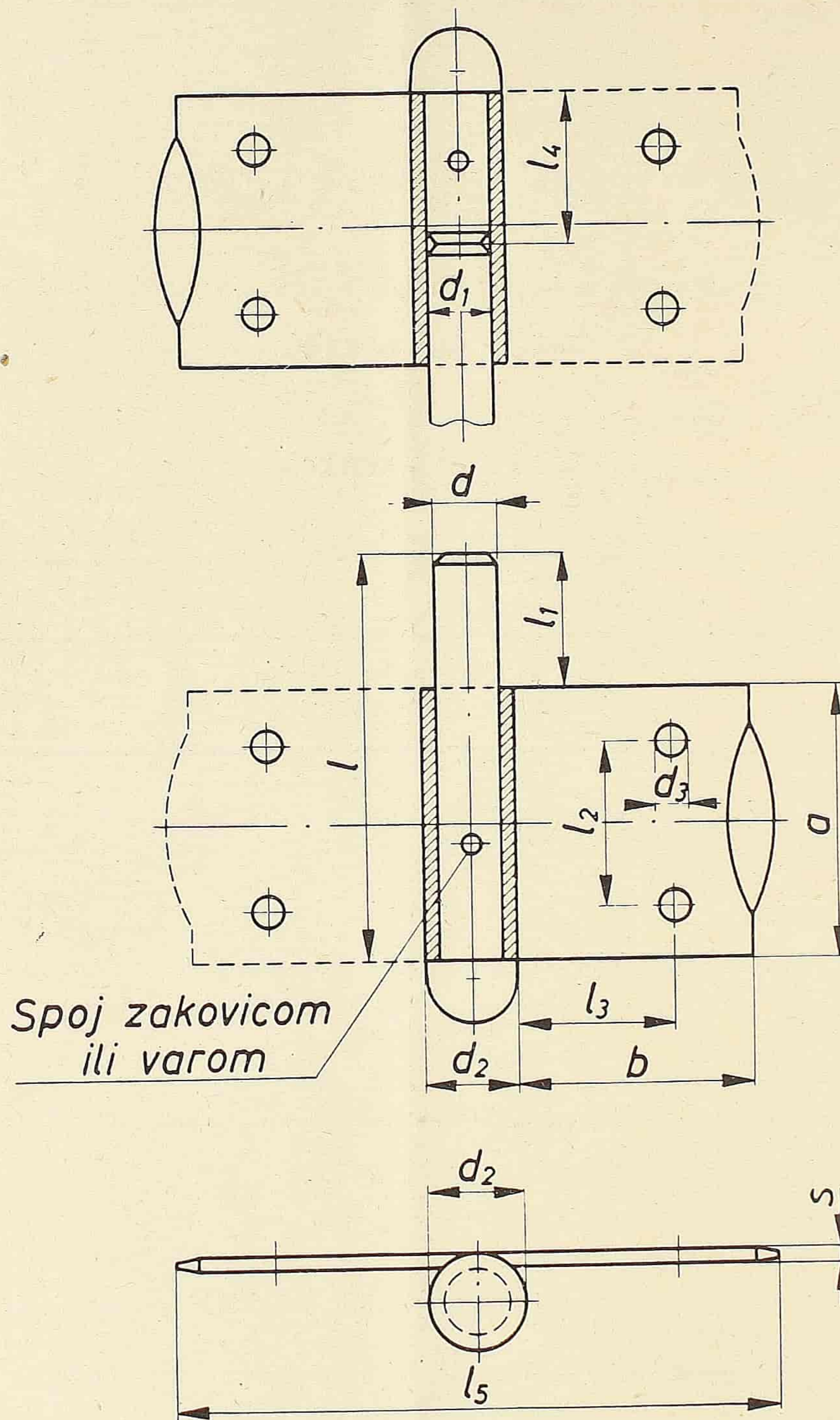
Šarka N JUS M.K3.220

gde je: N oznaka veličine

Primer: Šarka veličine 6 označava se:

Šarka 6 JUS M.K3.220

Mere u mm

Oznaka veličine	a	b	d	d_1	d_2	d_3	l	l_1	l_2	l_3	l_4	l_5	s
6	30	24	8	8,1	12	3,5	46	16	20	17	15,5	66	2
7	35	30	8	8,1	12	4	52	17	21	20	19,5	78	2

Predlog br. 3163

Okov za građevinsku stolariju
POGONSKA BRAVICA ZA PROZORE

DK 683.33:674.214
JUS M.K3.230

Krajnji rok za dostavljanje primedbi: 1 april 1960

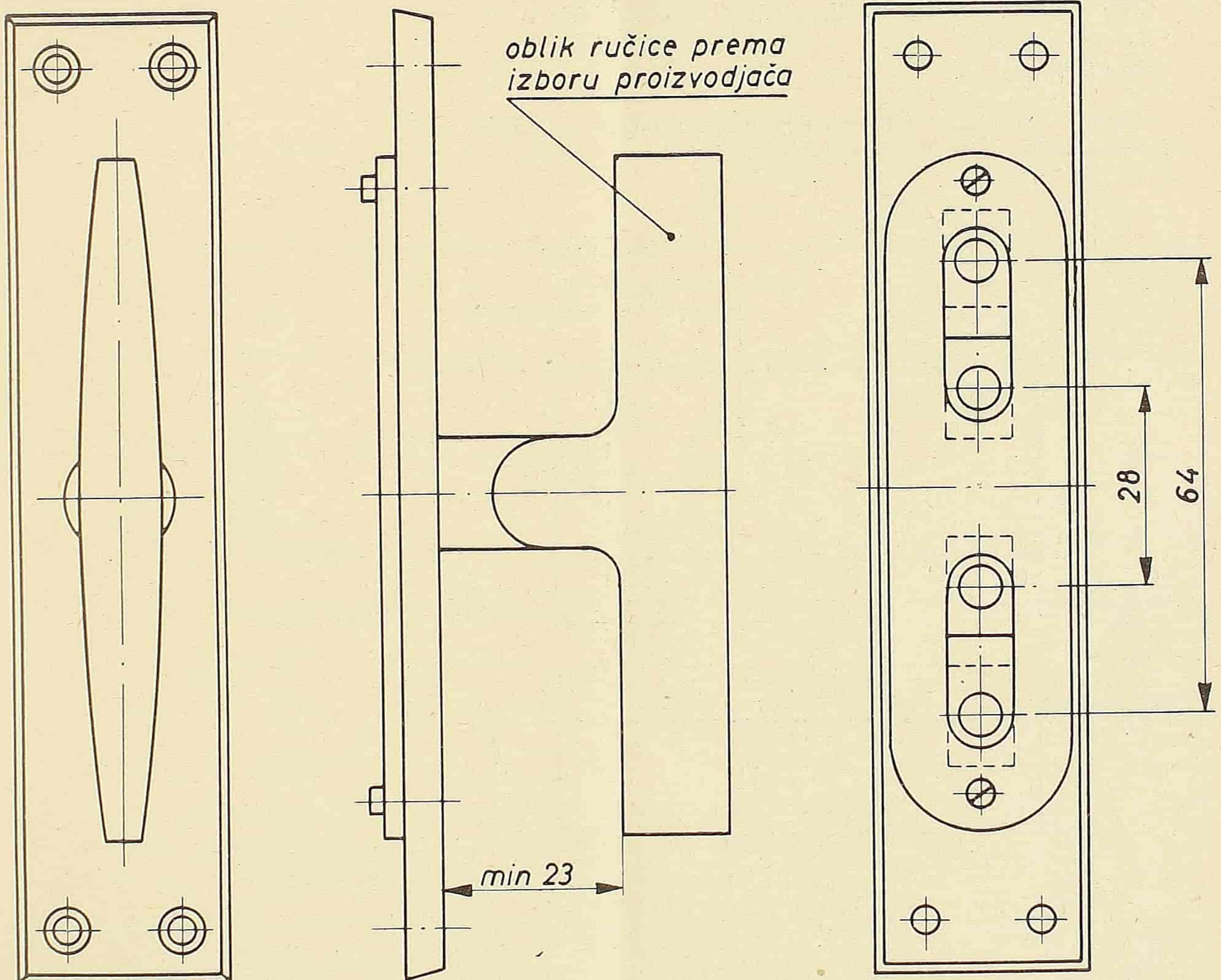
1 Predmet standarda

Ovaj standard obuhvata pogonsku bravicu koja se ugrađuje na dvokrilne i višekrilne prozore. Standard propisuje dimenzije, materijal, izradu, način označavanja i pakovanja ovih bravica.

2 Dimenzije

Dimenzije ovih bravica moraju odgovarati datoj slici. Nenavedene mere mogu se uzeti proizvoljno

Mere u mm

3 Materijal i izrada

3.1 Bravice se izrađuju od sledećih materijala:

- ručica i štit od livenog mesinga ili aluminijuma,
- kućice mehanizma od meke hladno valjane trake prema JUS C.B3. 521 ili vruće valjani tanki čelični limovi prema JUS C.B4.052.

3.2 Spoljašnji izgled ručice i štita mora biti svetlo očišćen ili niklovan ili hromiran.

4 Označavanje

U tehničkoj i drugoj dokumentaciji i u porudžbinama pogonska bravica po ovom standardu označava se oznakom:

Bravica JUS M.K3.230

5 Pakovanje

5.1 Bravice se pakuju u omote po 10 komada.

5.2 Svaki omot mora biti snabdeven etiketom na kojoj su ispisani sledeći podaci:

- oznaka proizvođača,
- JUS M.K3.230 i
- količina.

Predlog br. 3164

Okov za građevinsku stolariju
BRAVICA SA JEZIČKOM — ZA PROZORE

DK 683.33:674.214
JUS M.K3.231

Krajnji rok za dostavljanje primedbi: 1 april 1960

1 Predmet standarda

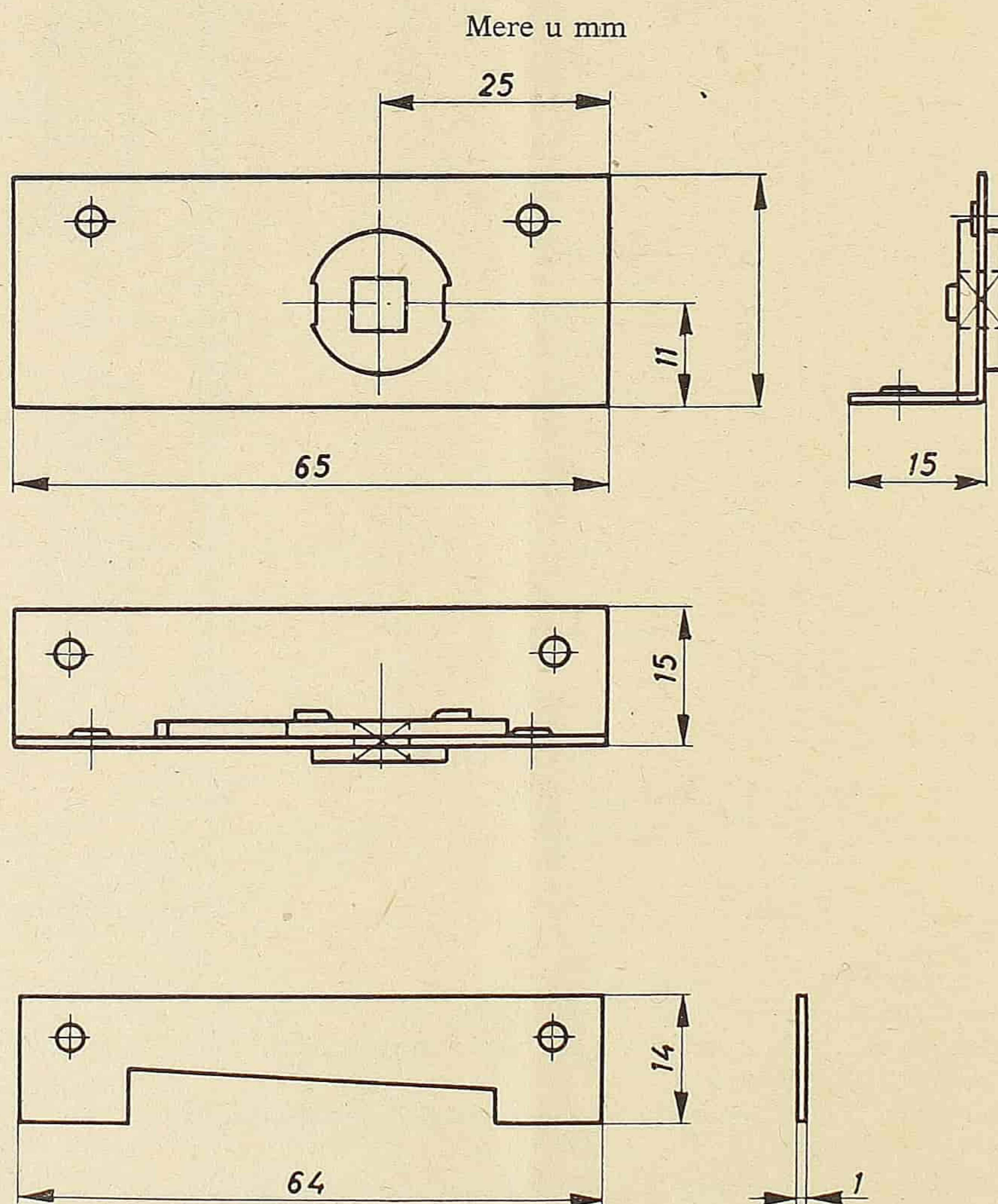
Ovaj standard obuhvata bravicu sa jezičkom i prihvatnik koji se ugrađuju u jednokrilne prozore. Standard propisuje oblik, dimenzije, materijal, način označavanja i pakovanja ovih bravica.

2 Oblik i dimenzije

2.1 Bravice po ovom standardu izrađuju se u dva tipa i to:

- tip A, desne i
- tip B, leve.

2.2 Oblik i dimenzije ovih bravica moraju odgovarati datoj slici. Nenavedene mere mogu se uzeti proizvoljno.

3 Materijal

Bravice se izrađuju od sledećih materijala:

- kućište od 3/4 tvrde hladno valjane trake prema JUS C.B3.521,
- jezičak, orah i prihvatnik od tvrde hladno valjane trake prema JUS C.B3.521.

4 Označavanje

U tehničkoj i drugoj dokumentaciji i u porudžbinama bravica po ovom standardu označava se oznakom:

Bravica N JUS M.K3.231

gde je: N tip bravice

Primer: Bravica tipa A označava se:

Bravica A JUS M.K3.231**5 Pakovanje**

5.1 Bravice sa prihvatnicima pakuju se u omote od po 25 komada.

5.2 Svaki omot mora biti snabdeven etiketom na kojoj su ispisani sledeći podaci:

- oznake proizvođača,
- JUS M.K3.231 i
- količina.

Predlog br. 3165	Okov za građevinsku stolariju KVAKICE ZA PROZORE	DK 683.33:674.214 JUS M.K3.232
------------------	---	---

Krajnji rok za dostavljanje primedbi: 1 april 1960

1 Predmet standarda

Ovaj standard obuhvata kvakicu koja se ugrađuje u jednokrlni prozor zajedno sa bravicom prema JUS M.K3.231.

Standard propisuje dimenzije, materijal, izradu, način označavanja i pakovanja ovih kvakica.

2 Dimenzije

Dimenzije ovih kvakica moraju odgovarati datoj slici. Nenavedene mere mogu se uzeti proizvoljno.

1 Predmet standarda

3.1 Kvakice se izrađuju od sledećih materijala:

- ručica od livenog mesinga ili aluminijuma,
- šip od vučenog kvadratnog čelika prema JUS C.B3.421.

3.2 Spoljašnji izgled ručice mora biti svetlo očišćen ili niklovan ili hromiran.

4 Označavanje

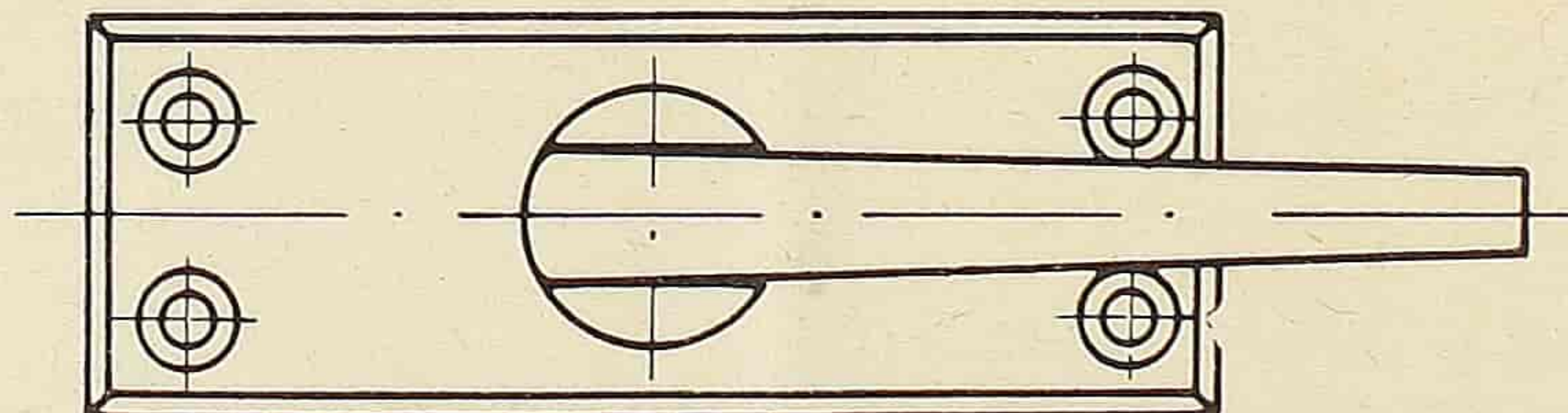
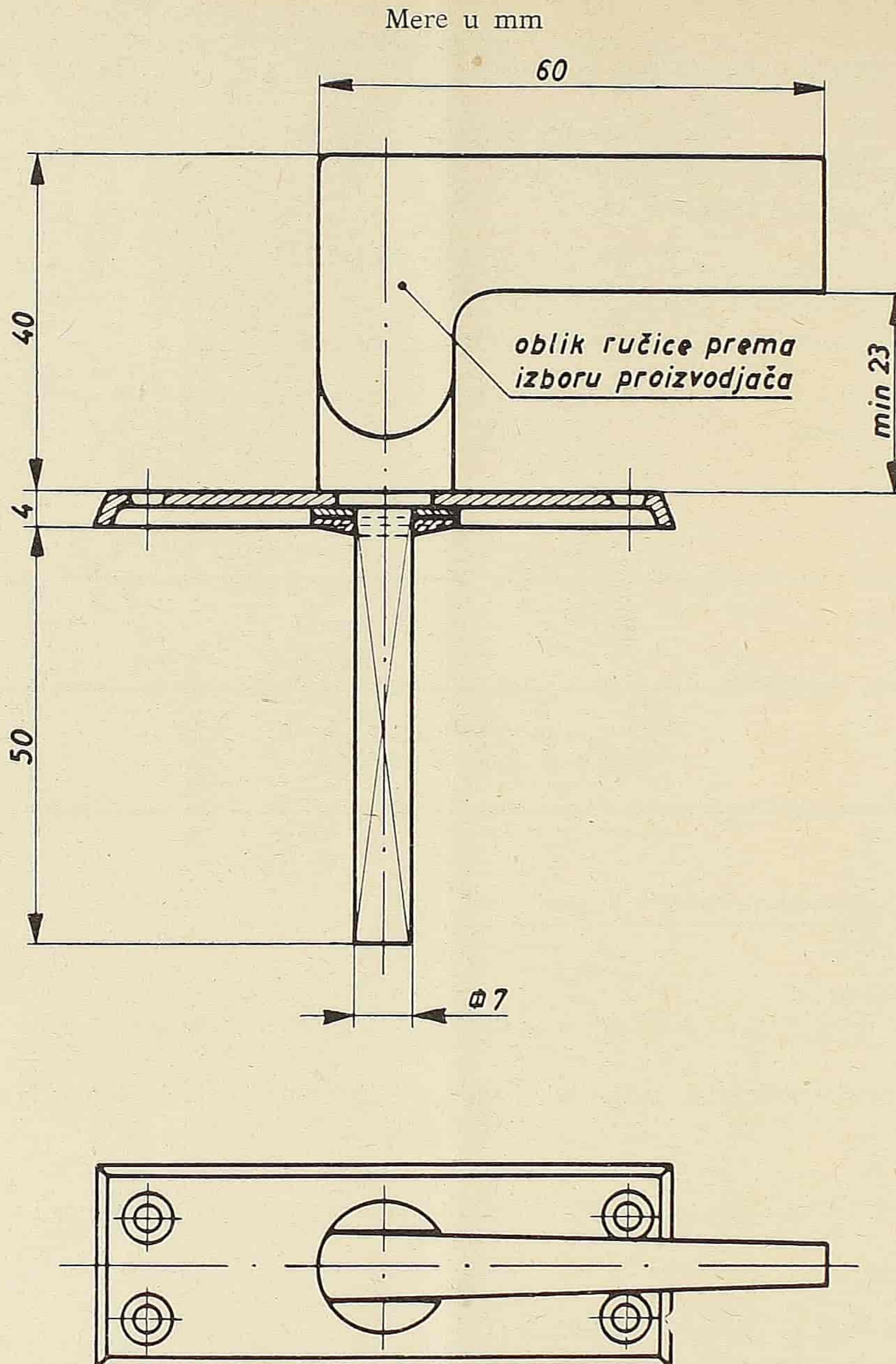
U tehničkoj i drugoj dokumentaciji i porudžbinama kvakica po ovom standardu označava se oznakom:

Kvakica JUS M.K3.232**5 Pakovanje**

5.1 Kvakice se pakuju u omote od po 25 komada.

5.2 Svaki omot mora biti snabdeven etiketom na kojoj su ispisani sledeći podaci:

- oznaka proizvođača,
- JUS M.K3.232 i
- količina.

Predlog br. 3166

Okov za građevinsku stolariju
SKAKAVICA ZA PROZORE

DK 683.33:674.214
JUS M.K3.240

Krajnji rok za dostavljanje primedbi: 1 april 1960

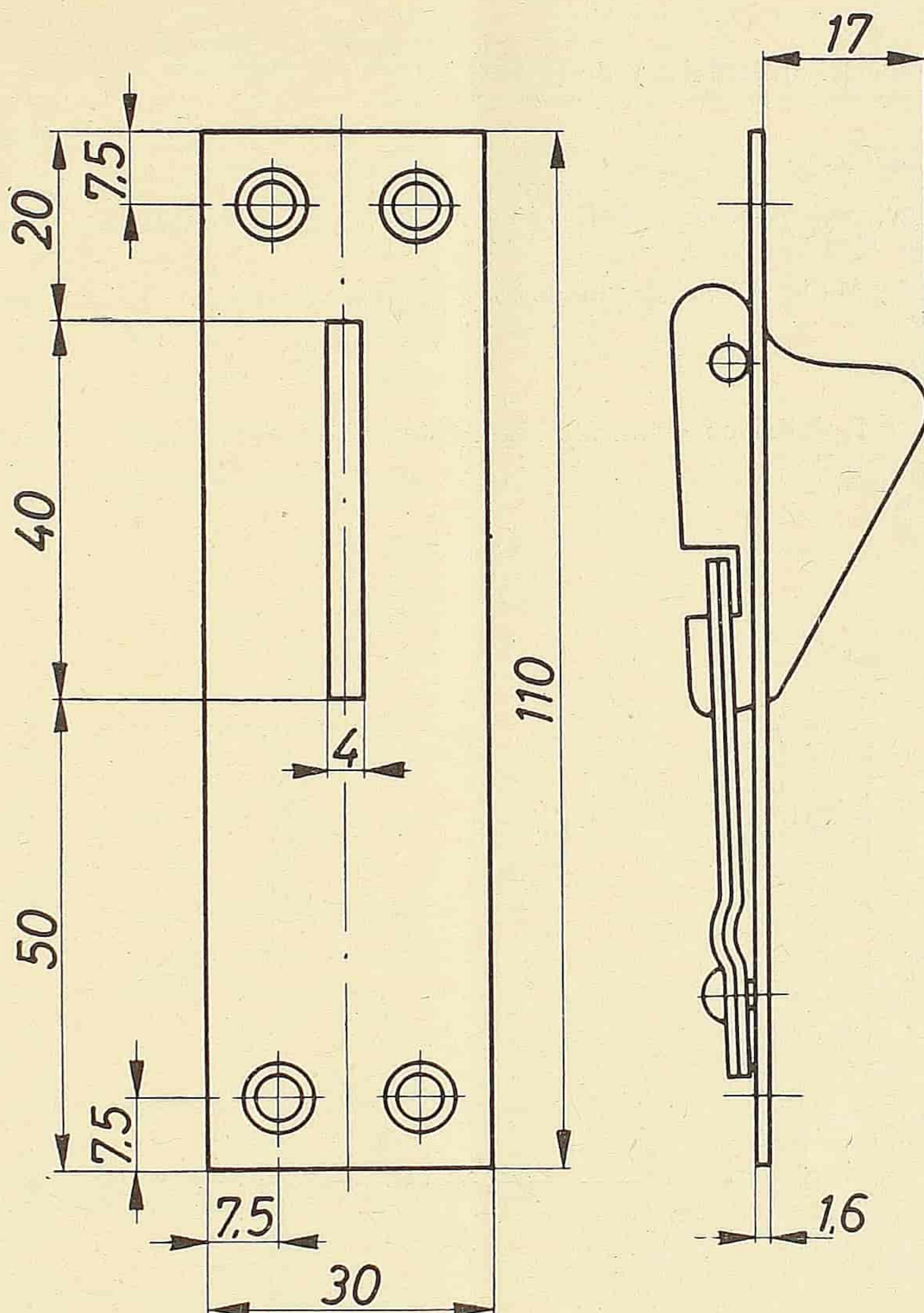
1 Predmet standarda

Ovaj standard obuhvata skakavicu koja se ugrađuje u okvir prozora i sa odbojnikom prema JUS M.K3.241 obezbeđuje krilo prozora od razbijanja. Standard propisuje oblik, dimenzije, materijal, izradu, način označavanja i pakovanja ovih skakavica.

2 Oblik i dimenzije

Oblik i dimenzije skakavica po ovom standardu moraju odgovarati datoj slici. Nenavedene mere mogu se uzeti proizvoljno.

Mere u mm

3 Materijal i izrada

3.1 Skakavica se izrađuje od sledećih materijala:

- pločica i jezik od svetlo-tvrde hladno valjane trake prema JUS C.B3.521,
- opruge od čelika za opruge,
- zakovice od srednje vučene čelične žice prema JUS C. B6.110.

3.2 Spoljašnji izgled skakavice mora biti svetlo očišćen.

4 Označavanje

U tehničkoj i drugoj dokumentaciji i u porudžbinama skakavica po ovom standardu označuje se oznakom:

Skakavica JUS M.K3.240

5 Pakovanje

5.1 Skakavice se pakuju u omote od po 25 komada.

5.2 Svaki omot mora biti snabdeven etiketom na kojoj su ispisani sledeći podaci:

- oznaka proizvođača
- JUS M.K3.240 i
- količina.

Predlog br. 3167

Okov za građevinsku stolariju
ODBOJNIK ZA PROZORSKU SKAKAVICU

DK 683.33:674.214

JUS M.K3.241

Krajnji rok za dostavljanje primedbi: 1 april 1960

1 Predmet standarda

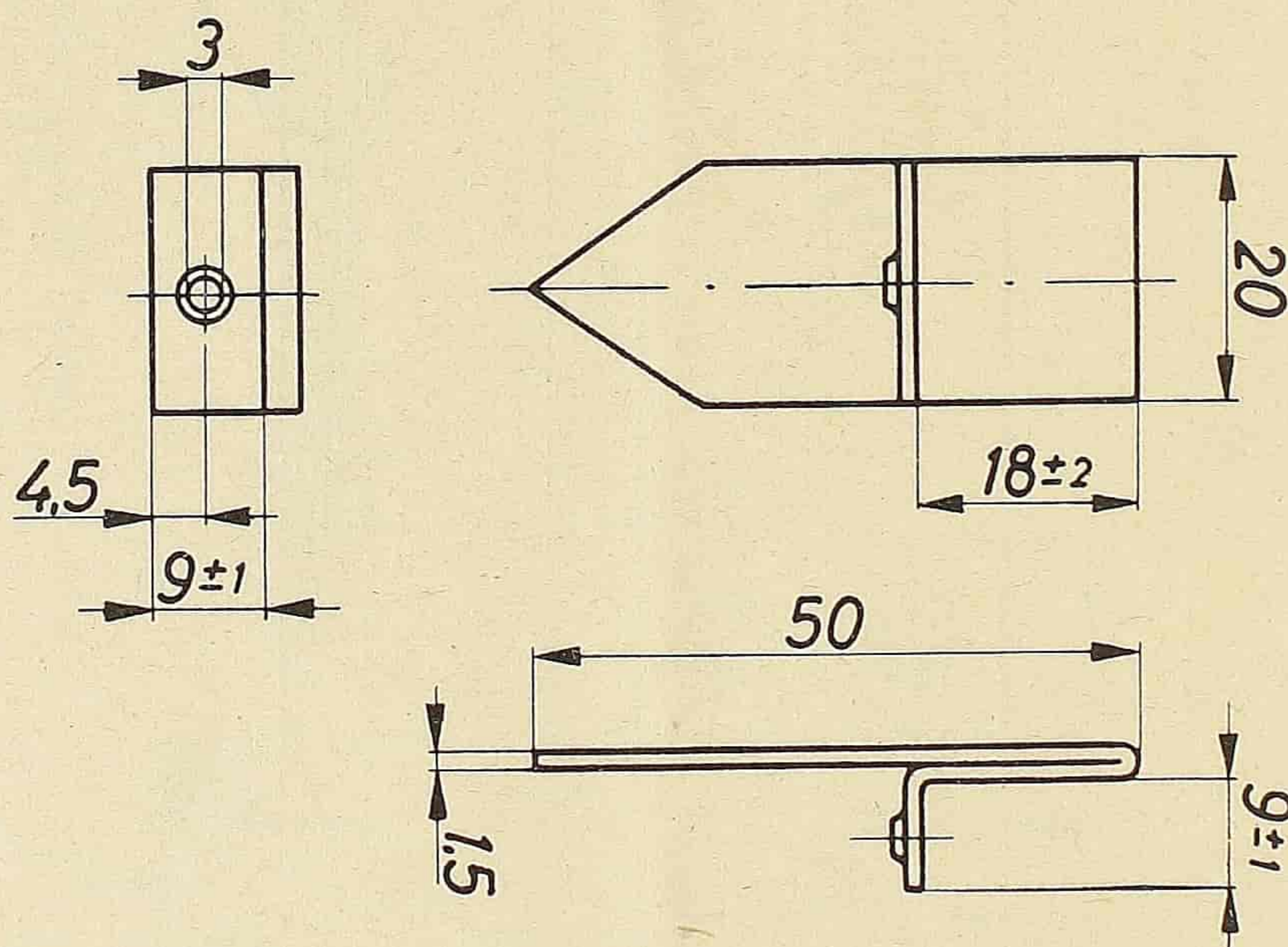
Ovaj standard obuhvata odbojnice koji se ugrađuju na prozorska krila u zavisnosti sa skakavicom za prozore prema JUS M.K3.240.

Standard propisuje oblik, dimenzije, materijal, način označavanja i pakovanja ovih odbojnika.

2 Oblik i dimenzije

Oblik i dimenzije odbojnika po ovom standardu moraju odgovarati dole datoj slici. Nenavedene mere mogu se uzeti proizvoljno.

Mere u mm

3 Materijal

Odbojnik se izrađuje od meke hladno valjane trake prema JUS C.B3.521.

4 Označavanje

U tehničkoj i drugoj dokumentaciji i u porudžbinama odbojnik po ovom standardu označuje se oznakom

Odbojnik JUS M.K3.241

5 Pakovanje

5.1 Odbojnici se pakuju u omote od po 100 komada.

5.2 Svaki omot mora biti snabdeven etiketom na kojoj su ispisani sledeći podaci:

- oznaka proizvođača,
- JUS M.K3.241 i
- količina.

Predlog br. 3168

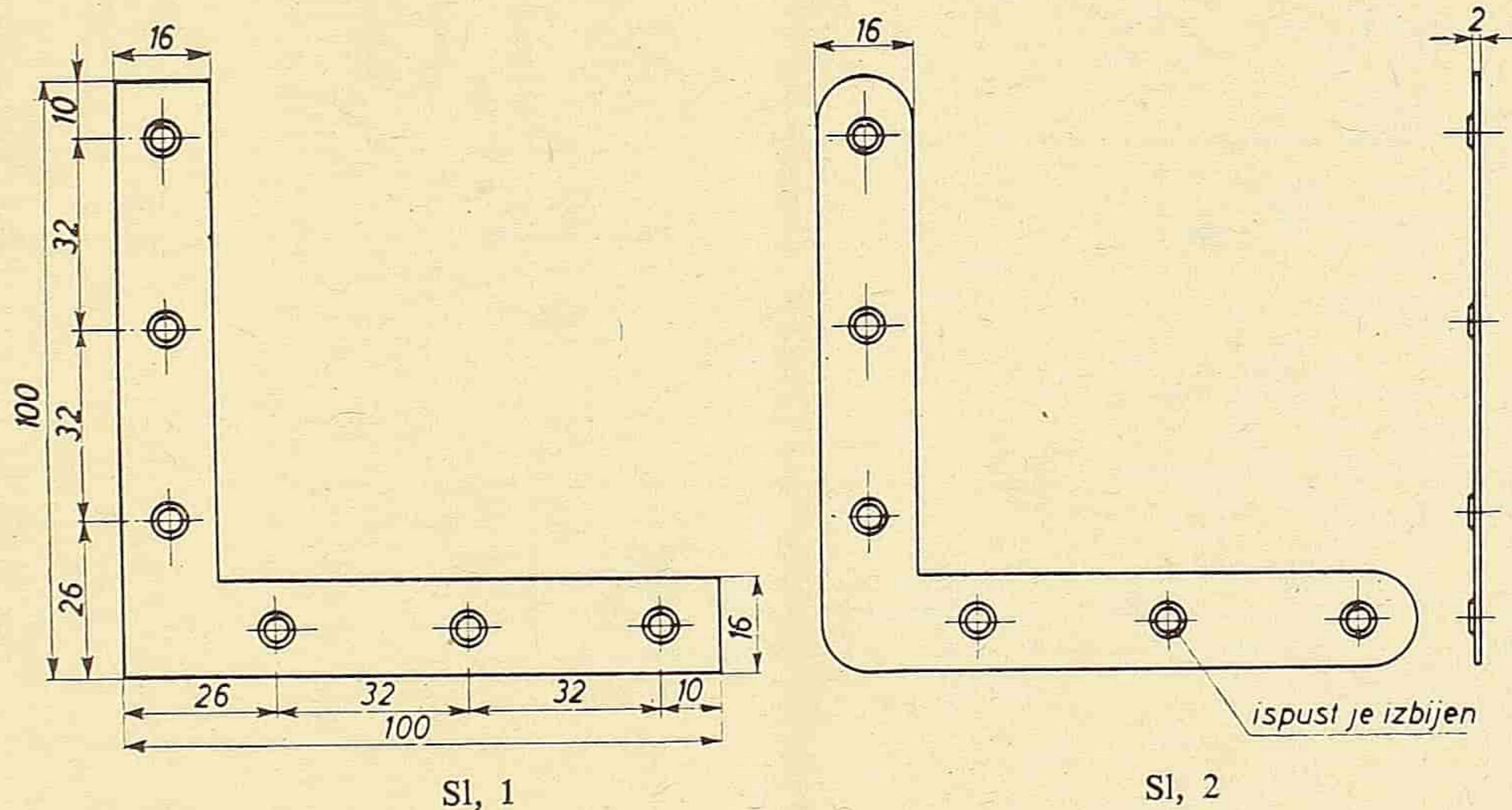
Okov za građevinsku stolariju
NAUGLICEDK 683.33:674.214
JUS M.K3.250Krajnji rok za dostavljanje primedbi: 1 april 1960**1 Predmet standarda**

Ovaj standard obuhvata nauglice koje se ugrađuju na prozorska krila.
Standard propisuje oblik, dimenzije, materijal, način označavanja i pakovanja ovih nauglica.

2 Oblik i dimenzije

- 2.1 Nauglice po ovom standardu izrađuju se u dva tipa i to:
- tip A, sa pravouglim krajevima krakova i
 - tip B, zaobljenim krajevima krakova.
- 2.2 Nauglice tipa A moraju odgovarati slici 1 a nauglice tipa B slici 2. Nenavedene mere mogu se uzeti proizvoljno.

Mere u mm

Sl, 1

Sl, 2

3 Materijal

Nauglice se izrađuju od tvrde hladno valjane trake prema JUS C.B3.521.

4 Označavanje

U tehničkoj i drugoj dokumentaciji i u porudžbinama nauglice po ovom standardu označavaju se oznakom:

Nauglica N JUS M.K3.250

gde je: N tip nauglice.

Primer: Nauglica tipa A označava se:

Nauglica A JUS M.K3.250

5 Pakovanje

- 5.1 Nauglice se vezuju u svežnjeve od po 50 komada a zatim se pakuju u sanduke. Težina jednog sanduka iznosi bruto 100 kp.
- 5.2 Svaki sanduk mora biti snabdeven etiketom na kojoj su ispisani sledeći podaci:
- oznaka proizvođača,
 - tip i
 - težina.

Predlog br. 3169

Okov za građevinsku stolariju
STEZAČ PROZORA KRILO NA KRILO — MANJI

DK 683.33:674.224
 JUS M.K3.260

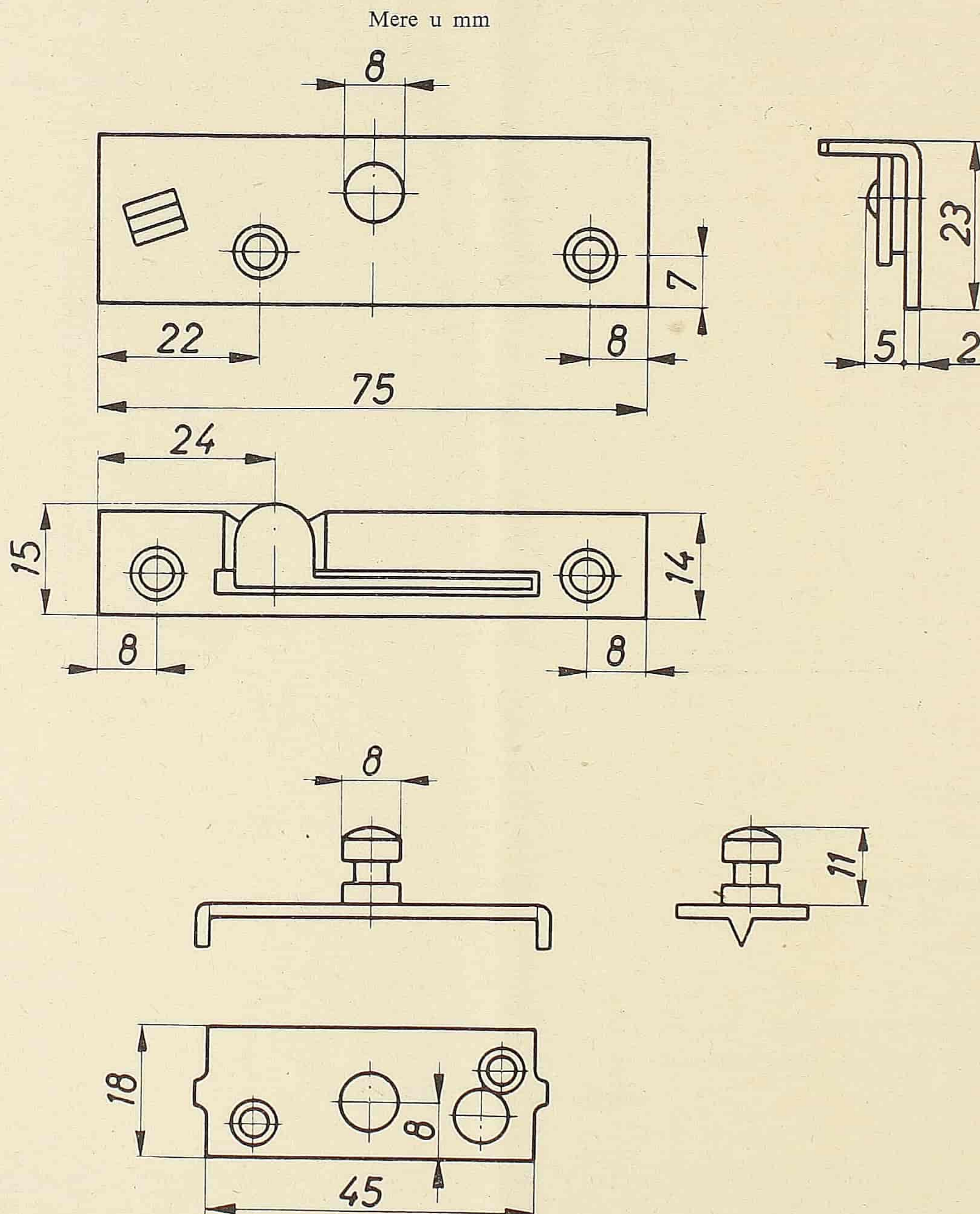
Krajnji rok za dostavljanje primedbi: 1 april 1960

1 Predmet standarda

Ovaj standard obuhvata stezač koji se ugrađuje na prozore krilo na krilo. Standard propisuje oblik, dimenzije, materijal, izradu, način označavanja i pakovanja ovih stezača.

2 Oblik i dimenzije

Oblik i dimenzije stezača po ovom standardu moraju odgovarati dole datoj slici. Nenavedene mere mogu se uzeti proizvoljno.

3 Materijal i izrada

3.1 Stezač se izrađuje od sledećih materijala:

- kutija, pločica i jezičak od meke hladno valjane trake prema JUS C.B3.521,
- opruge od čelika za opruge,

- dugme od čelika za automate,
- zakovice od srednje vučene čelične žice prema JUS C.B6.110.

3.2 Spoljašnji izgled stezača mora biti svetlo očišćen.

4 Označavanje

U tehničkoj i drugoj dokumentaciji i u porudžbinama stezač po ovom standardu označuje se oznakom:

Stezač JUS M.K3.260

5 Pakovanje

5.1 Stezači se pakuju u omote od po 25 komada.

5.2 Svaki omot mora biti snabdeven etiketom na kojoj su ispisani sledeći podaci:

- oznaka proizvođača,
- JUS M.K3.260 i
- količina.

Preglog br. 3170

Okov za građevinsku stolariju
STEZAČ PROZORA KRILO NA KRILO
— VEĆI —

DK 683.33:674.214
JUS M.K3.261

Krajnji rok za dostavljanje primedbi: 1 april 1960

1 Predmet standarda

Ovaj standard obuhvata stezač koji se ugrađuje na prozore krilo na krilo. Standard propisuje oblik, dimenzije, materijal, izradu, način označavanja i pakovanja ovih stezača.

2 Oblik i dimenzije

Oblik i dimenzije stezača po ovom standardu moraju odgovarati datoj slici. Nenavedene mere mogu se uzeti proizvoljno.

3 Materijal i izrada

3.1 Stezač se izrađuje od sledećih materijala:

- kutija i jezičak od meke hladno valjane trake prema JUS C.B3.521,
- opruge od čelika za opruge,
- vijak od čelika za automate,
- zakovice od srednje vučene čelične žice prema JUS C.B6.110.

3.2 Spoljašnji izgled stezača mora biti svetlo očišćen.

4 Označavanje

U tehničkoj i drugoj dokumentaciji i u porudžbinama stezač po ovom standardu označuje se oznakom:

Stezač JUS M.K3.261

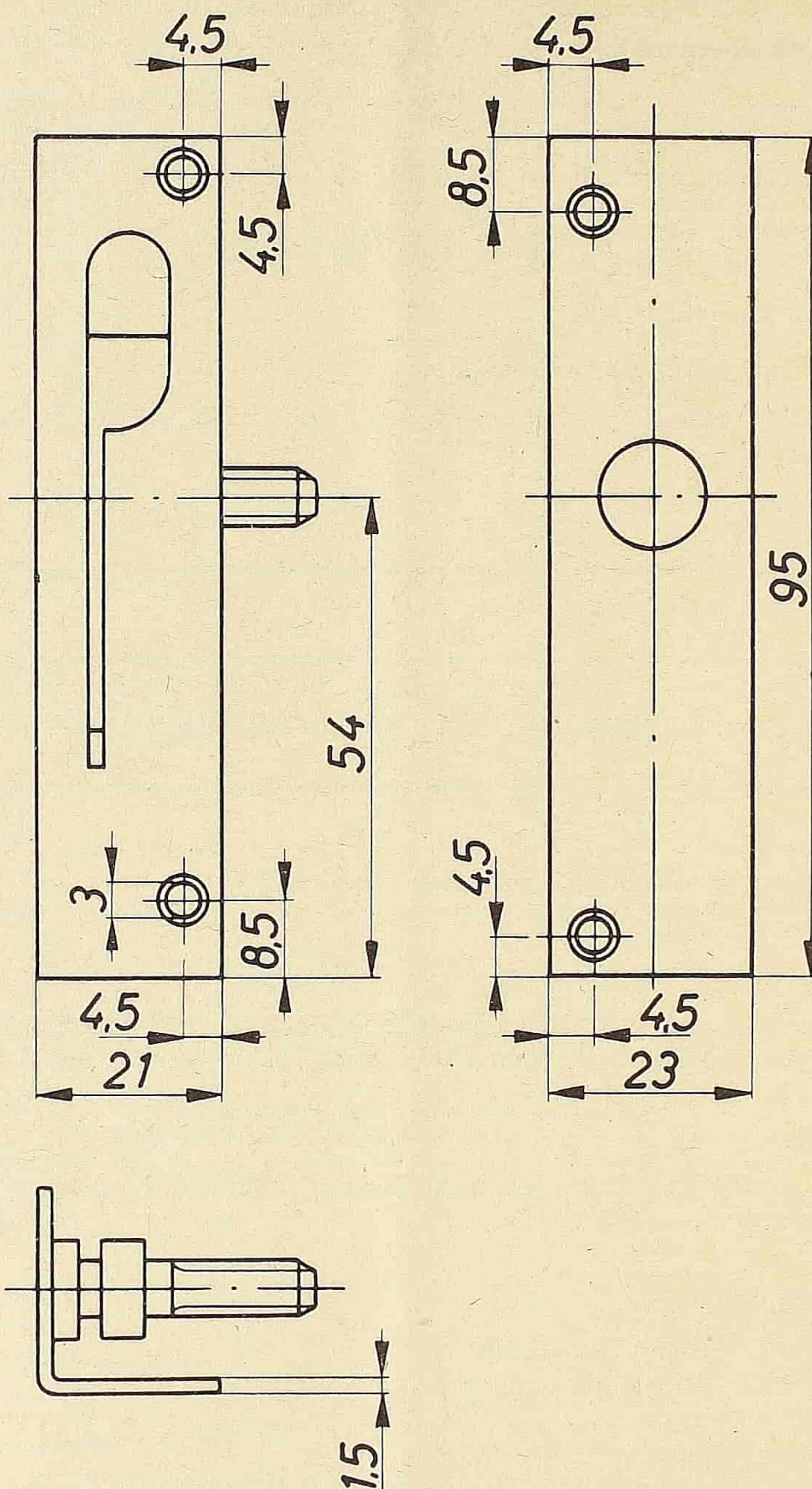
5 Pakovanje

5.1 Stezači se pakuju u omote od po 25 komada.

5.2 Svaki omot mora biti snabdeven etiketom na kojoj su ispisani sledeći podaci:

- oznaka proizvođača,
- JUS M.K3.261 i
- količina.

Mere u mm

ANOTACIJA PREDLOGA STANDARDA IZ OBLASTI METODA ISPITIVANJA ŽELEZNIH RUDA

Krajnji rok za dostavljanje primedbi: 1 maj 1960

Ovim se stavljaju na javnu diskusiju sledeći predlozi standarda iz područja metoda ispitivanja železnih ruda:

	JUS
Predlog br. 3158 Uzimanje i obrada uzoraka i određivanje veličine zrna	B.G8.050
Predlog br. 3159 Metode ispitivanja železnih ruda. Osnovne odredbe	B.G8.100
Predlog br. 3171 Određivanje grube vlage (higroskopne vlage)	B.G8.101

		JUS
Predlog br. 3172	Određivanje hemiski vezane vode (konstitucione vode)	B.G8.102
Predlog br. 3173	Određivanje gubitka žarenjem	B.G8.103
Predlog br. 3174	Određivanje silicijumdioksida	B.O8.104
Predlog br. 3175	Određivanje zbira oksida železa i aluminijuma	B.G8.105
Predlog br. 3176	Određivanje ukupnog železa	B.G8.106
Predlog br. 3177	Određivanje aluminijumoksida	B.G8.107
Predlog br. 3178	Određivanje ferooksida	B.G8.108
Predlog br. 3179	Određivanje kalcijumoksida	B.G8.109
Predlog br. 3180	Određivanje magnezijumoksida	B.G8.110
Predlog br. 3181	Određivanje mangana	B.G8.111
Predlog br. 3182	Određivanje fosfora	B.G8.112
Predlog br. 3183	Određivanje sumpora	B.G8.113
Predlog br. 3184	Određivanje hroma i vanadijuma	B.G8.114
Predlog br. 3185	Određivanje cinka	B.G8.115
Predlog br. 3186	Određivanje olovnog oksida	B.G8.116
Predlog br. 3187	Određivanje nikla	B.G8.117
Predlog br. 3188	Određivanje hroma	B.G8.118
Predlog br. 3189	Određivanje bakra	B.G8.119
Predlog br. 3190	Određivanje kobalta	B.G8.120

Ovi predlozi otštampani su posebno i razaslani zainteresovanim preduzećima, ustanovama i organizacijama. Ukoliko neko od zainteresovanih ne bude primio ove predloge, može da se obrati SKS sa zahtevom da predlozi budu dostavljeni i njemu.

Primedbe na ove predloge treba dostavljati neposredno Saveznoj komisiji za standardizaciju, Beograd, Admirala Geprata ul. br. 16, do napred označenog roka.

ANOTACIJA PREDLOGA STANDARDA IZ OBLASTI ELEKTROTEHNIKE

Krajnji rok za dostavljanje primedaba: 1 april 1960

Ovim se stavljaju na javnu diskusiju sledeći predlozi jugoslovenskih standarda iz oblasti telekomunikacija:

		JUS
Predlog br. 3191	Tehnički propisi za izradu i isporuku telefonskih gajtana	N.C2.030
Predlog br. 3192	Gajtan za sonerije TC 00	N.C2.300
Predlog br. 3193	Telefonski priključni gajtan — žilni — TC 01	N.C2.301
Predlog br. 3194	Telefonski priključni gajtan — parični — TC 02	N.C2.302
Predlog br. 3195	Telefonski priključni gajtan zaštićen od vlage iz vazduha — žilni — TG 10	N.C2.310
Predlog br. 3196	Telefonski priključni gajtan zaštićen od vlage iz vazduha — parični — TG 11	N.C2.311
Predlog br. 3197	Telefonski priključni gajtan zaštićen od kvašenja — žilni — TG 20	N.C2.320
Predlog br. 3198	Laki gajtan za radiouređaje TG 60	N.C2.360
Predlog br. 3199	Gajtan za telefonske uređaje TG 61	N.C2.361
Predlog br. 3200	Gajtan za dvokretne birače TG 62	N.C2.362
Predlog br. 3201	Gajtan za čepove TG 63	N.C2.363
Predlog br. 3202	Gajtan za telefonske uređaje, zaštićen od vlage iz vazduha TG 70	N.C2.370
Predlog br. 3203	Gajtan za telefonske uređaje, zaštićen od kvašenja TG 80	N.C2.380

Gore navedene predloge pripremio je biro za standardizaciju Generalne direkcije jugoslovenskih železnica.

Interesenti koji ove predloge nisu primili mogu da se obrate Saveznoj komisiji za standardizaciju, Beograd, pošt. fah 933, sa zahtevom da im tekst predloga bude naknadno dostavljen.

UPOZORENJE

radi lakšeg snabdevanja jugoslovenskim standardima

U nemogućnosti da u celosti obuhvati izdavačku delatnost skopčanu sa izdavanjem jugoslovenskih standarda, Savezna komisija za standardizaciju poverila je, na osnovu trajnog ugovornog odnosa, distribuciju standarda i ostalih svojih publikacija Izdavačkom preduzeću »Naučna knjiga« — Beograd.

Shodno postojećem ugovornom odnosu, citirano preduzeće je jedini ovlašćeni distributor jugoslovenskih standarda štampanih na srpsko-hrvatskom jeziku. Kao takvo, Izdavačko preduzeće »Naučna knjiga« preuzima sve jugoslovenske standarde od trenutka kad oni budu realizovani u ma kom grafičkom preduzeću i stara se dalje o svima potrebama, isporuci i održavanju kontakta sa svima interesentima za naše standarde.

Ovaj i ovakav odnos između SKS i Izdavačkog preduzeća »Naučna knjiga« naglašavan je dosad mnogo puta i preko biltena »Standardizacija« i putem oglasa, a i mnogim drugim načinima. Pa, i pored toga, još uvek se dešava da pojedini interesenti za naše standarde ne vode dovoljno računa o iznetom stanju, pa se sa svojim porudžbinama obraćaju izravno SKS, umesto preduzeću »Naučna knjiga«.

Takav postupak, inače potpuno suvišan, stvara ne samo teškoće, nego usporava i samu isporuku poručениh standarda. Sem toga, znatan deo poručilaca nije i dovoljno jasan u svojim porudžbinama, bilo u odnosu na naslove jugoslovenskih standarda, bilo u odnosu na količine koje poručuju. I ovu teškoću lako je izbeći, jer pored oglašavanja jugoslovenskih standarda u punom naslovu i preko biltena »Standardizacija« i preko Službenog lista FNRJ u kome se citiraju rešenja o stupanju na snagu odnosnih standarda, svima interesentima stoje na raspolaganju i katalozi jugoslovenskih standarda u kojima je detaljno citirano sve čime se treba rukovoditi prilikom porudžbine.

U odnosu na našeg distributora — Izd. preduzeće »Naučna knjiga« — ponajveća je teškoća to, međutim, što mnogi poručioци standarda (prvenstveno fabrike) duže vreme nakon prijema poručениh standarda traže objašnjenje na koje se standarde odnosi račun koji im je to preduzeće dostavilo. Ovo, besumnje, nastaje na taj način što se poručени standardi odmah po prijemu u fabrici predaju zainteresovanim organima, a pre no što bude likvidirano distributorovo potraživanje, te se tako izgubi evidencija kad je i šta je poimence primljeno. Usled toga se primalac ponovo obraća pošiljaocu, koji biva neopravdano prisiljen da ponavlja celokupnu radnju fakturisanja.

Iz navedenih razloga, a da bi se otklonile suvišne teškoće i naspornizumi, Savezna komisija za standardizaciju ukazuje ovim putem na iznete nedostatke, želeći i nadajući se da će oni u buduće biti otklonjeni.

Razumljivo, međutim, naglašeni ugovorni odnos između SKS i Izdavačkog preduzeća »Naučna knjiga« ne preči nijednog interesenta za naše standarde da se po svima ostalim pitanjima obraća neposredno SKS, kao i da joj dostavlja sve svoje eventualne prigovore na distributorov rad.

MEĐUNARODNA STANDARDIZACIJA

PRIMLJENA DOKUMENTACIJA

Pregled važnijih dokumenata koje je Savezna komisija za standardizaciju primila od sledećih organizacija:

- Međunarodne organizacije za standardizaciju (ISO) i
- Međunarodne elektrotehničke komisije (IEC).

Ova dokumentacija predstavlja pojedine faze rada, čiji je krajnji cilj donošenje međunarodnih preporuka sa područja standardizacije.

Preporučuje se zainteresovanim da koriste ovu dokumentaciju uvidom u prostorijama Savezne komisije za standardizaciju, ili putem izrade fotokopija ili mikrofilmova, a po posebnom pismenom traženju, uz obavezu plaćanja troškova foto ili mikrofilmske reprodukcije.

ISO/TC 38 Tekstil

Dokumentacija za zasedanje Potkomiteta 3 »Unifikacija širina tkanina«, koje će se održati od 18—20 februara 1960 u Pragu.

ISO/TC 45 Guma

Nacrt predloga za gumeni pod.
II nacrt o određivanju lateksa masnih isparljivih kiselina.
Nacrt predloga o standardnoj atmosferi za klimatiziranje i ispitivanje gume.
Nacrt predloga o određivanju azota.

ISO/TC 74 Hidraulična veziva

Dokumentacija sa zasedanja Potkomiteta 2 »Gipsevi«, koje je održano 28 i 29 septembra 1959 god. u Varšavi.

ISO/TC 85 Nuklearna energija

Nacrt radnog programa Radne grupe 3 »Ambalaža« Potkomiteta 4 »Radioizotope«. Predlog Nemačke za međunarodni terminološki rečnik.

IEC/TC/2 Rotacione mašine

IEC publikacija 72—1: Preporuke za dimenzije i snage elektromotora. Deo I: Indukcioni motori sa šapama, sa visinom osovine od 56 do 315 mm.
Treće izdanje 1959. Cena 6, — šv. fr.

IEC/TC/3 Grafički simboli

Zapisnik sastanka komiteta koji je održan od 6 do 9 jula 1959 u Madridu.

IEC/TC/12 Radiokomunikacije

Zapisnik sastanka potkomiteta za sigurnost koji je održan od 28 septembra do 2 oktobra 1959 u Ulmu.
Zapisnik sastanka potkomiteta za davače koji je održan od 28 do 30 septembra u Ulmu.

IEC/TC/65 Izolacioni materijali

IEC publikacija 112: Preporučeni metod za utvrđivanje pokazatelja poređenja ot-

pornosti čvrstog izolacionog materijala prema stvaranju provodnih staza. Prvo izdanje 1959. Cena 6, — šv. fr.

IEC/TC/21 Akumulatori

Ispitivanje olovnih baterija za startere putem preopterećenja. Preporučene dimenzije olovnih baterija za startere. Preporuke za dimenzije i označavanje stezaljki olovnih baterija za startere.
Sva tri predloga upućeni su na saglasnost po šestomesečnom pravilu sa rokom 27 maj 1960.

IEC/TC/22 Usmerači

Zapisnik sastanka potkomiteta za usmerače od poluprovodnika koji je održan od 20 do 27 juna 1959 u Parizu.

IEC/TC/24 Električke i magnetske veličine i jedinice

Zapisnik sastanka komiteta koji je održan od 6 do 8 jula 1959 u Madridu.

IEC/TC/33 Kondenzatori za mreže

Predlog za reviziju publikacija 70—1, 70—2 i 70—3 o kondenzatorima za mreže. Primedbe se mogu dati najkasnije do 1 februara 1960.

IEC/TC/34 Sijalice i pribor

Međunarodni propisi za sijalice sa vlaknom od volframa za opštu upotrebu. Upućeno na saglasnost po šestomesečnom pravilu sa rokom 20 maj 1960.

IEC/TC/40 Sastavni delovi za elektroniku

Zapisnik sastanka potkomiteta za klimatska ispitivanja, koji je održan od 25 do 28 septembra 1959 u Ulmu.

IEC/TC/42 Visokonaponska ispitivanja

Zapisnik sastanka komiteta koji je održan od 16 do 19 septembra 1959 u Oslu.

PREGLED PRIMLJENIH VAŽNIJIH INOSTRANIH STANDARDA

Ova rubrika obuhvata pregled važnijih inostranih standarda primljenih u standardoteci Savezne komisije za standardizaciju, koja ima vrlo obimne zbirke inostranih standarda svih zemalja sveta. Stručnjaci, zainteresovane ustanove i preduzeća mogu da koriste ove standarde u samoj standardoteci SKS. Za eventualnu nabavku originalnih standarda iz inostranstva, svaki interesent treba da se obrati Saveznoj komisiji za standardizaciju (Beograd, Admirala Geprata br. 16), s obzirom na postojeći sporazum po kome inostrane organizacije za standardizaciju šalju svoje standarde u inostranstvo samo po preporuci nacionalne organizacije za standardizaciju odnosne zemlje. U konkretnom tarženju, upućenom Saveznoj komisiji za standardizaciju, interesenti treba da se obavežu da će troškove nabavke standarda naknaditi u dinarima preduzeću »Jugoslovenska knjiga« — Beograd, Terazije 27, sa kojim već postoji sporazum u tom pogledu, ili nekom drugom preduzeću koje je ovlašćeno da vrši uvoz knjiga, a na koje interesent ukaže u svom zahtevu. Ukoliko isporuka usledi preko nekog drugog preduzeća, neophodno je predložiti i saglasnost tog preduzeća za izvršenje plaćanja u devizama inostranom isporučiocu.

ČSN — Čehoslovačka
IS — Indija
NBN — Belgija
DIN — Sav. repub. Nemačka
NF — Francuska

GOST — Sov. Savez
BS — Velika Britanija
JIS — Japin
BDS — Bugarska

DK 355.14 — Uniforme		ČSN 86 6714/54	Nadzemni deo. Centrum umbelatum.
BDS 1898/54	Vojničko pamučno odelo.		
DK 553 — Minerali		ČSN 86 6811/57	Nadzemni deo Melissa officinalis L.
ČSN 72 1760/56	Azbest.		
DK 582 — Sistematska botanika		ČSN 86 6812/57	Nadzemni deo vučje jabuke (Aristolochia clematitis L.).
ČSN 86 6424/56	Lišće konjskog kestena. Folia hippocastani.	ČSN 86 6850/54	Rizomi (koreni) pirevine.
DK 614.8 — Sredstva za zaštitu		ČSN 86 7011/54	Koren trnine.
ČSN 38 9621/57	Vatrogasni pribor. Žica za čišćenje.	ČSN 86 7012/54	Koren valerijane.
JIS B 9903/55	Gasne maske	ČSN 86 7013/54	Koren inule (Inula helenium L.).
DK 615 — Farmakopeja. Droge		ČSN 86 7014/54	Koren peršuna.
ČSN 86 6002/57	Opšti propisi droga (pakovanje, označavanje, prevoz, preuzimanje, smeštaj.	ČSN 86 7017/55	Koren jagorčevine.
ČSN 86 6112/57	Kora biljke Frangula alnus Miller.	ČSN 86 7022/55	Koren Poligonum bistorta.
ČSN 86 6212/54	Cvet arnike (Arnica montana L.).	ČSN 86 7023/57	Koren biljke hoću-neću (pastirska torba — Taraxacum officinalis L.).
ČSN 86 6213/54	Cvet zove.	ČSN 86 7152/54	Koren revena (Rheum palmatum L.).
ČSN 86 6214/54	Cvet divizme.	ČSN 86 7153/54	Koren (rizomi) (Acorus calamis L.).
ČSN 86 6218/55	Cvet divljeg maka.	ČSN 86 7751/54	Čajne smeše (Species laxantes planta).
ČSN 86 6220/56	Lišće calcatrippae (Flores calcatrippae).	ČSN 86 7752/54	Čajne smeše (Species urologicae planta).
ČSN 86 6221/57	Cvet Calendula officinalis L. (cum calyce).	ČSN 86 7753/54	Čajne smeše (Species chologogae planta).
ČSN 86 6222/57	Cvet Calendula officinalis L. (sine calyce).	ČSN 86 7754/54	Čajne smeše (Species pesto- rales planta).
ČSN 86 6414/54	Lišće medvedice (Arctostaphylos uvae ursi L. Sprengel).	ČSN 86 7755/54	Čajna smeša (The salvat).
ČSN 86 6427/57	Lišće jagode.	ČSN 86 7756/54	Čajne smeše (Species diureticae planta).
ČSN 86 6428/57	Lišće ruzmarina.	ČSN 86 7757/54	Čajne smeše »Betulan«.
ČSN 86 6430/57	Lišće kupine.	ČSN 86 7758/54	Čaj do kamilice.
ČSN 86 6432/57	Lišće brusnice (Vaccinium vitis idaea L.).	DK 615.4 — Medicinski instrumenti	
ČSN 86 6610/54	Plod kleke.	ČSN 84 0014/56	Naziv (nomenklatura) sanitarnih proizvoda od gume, kože i plastičnih masa.

DK 621 — Pumpe. Cevovodi		ČSN 02 3623/57	Kotrljajni ležaji. Sedla za izvlačenje, tip AH3.
GOST 7747/55	Gumene cevi sa tekstilnim pojačanjem, spiralne za tečna goriva.	ČSN 02 3624/57	Kotrljajni ležaji. Sedla za izvlačenje, tip AH22.
BS 2815/57	Presovane azbestne ploče za zaptivače.	ČSN 02 3625/57	Kotrljajni ležaji. Sedla za izvlačenje, tip AH232.
ČSN 63 4651/56	Usisivač od kaučuka za šolje otpadnih voda.	ČSN 02 3626/57	Kotrljajni ležaji. Sedla za izvlačenje, tip AH32.
DK 621.1 — Parni kotlovi		ČSN 02 3627/57	Kotrljajni ležaji. Sedla za izvlačenje, tip AH23.
ČSN 07 0015/57	Prioritetni tipovi parnih kotlova za energetiku.	ČSN 02 3630/57	Kotrljajni ležaji. Navrtke za pritezanje i izvlačenje, sa zarezima na obodu i sa metričkim navojem, tip KM.
DK 621.3 — Elektrotehnika. Radiotehnika			
ČSN 36 1515/57	Transportni uređaji. Spoljne vezice s rupama.		
ČSN 63 6570/57	Tvrda guma za elektrotehničke svrhe.	ČSN 02 3631/57	Kotrljajni ležaji. Navrtke za pritezanje sa zarezima na obodu i sa metričkim navojem, tip KLM.
ČSN 63 6571/57	Ploče od tvrde gume.		
ČSN 63 6572/57	Šipke od tvrde gume.	ČSN 02 3633/57	Kotrljajni ležaji. Navrtke za pritezanje sa zarezima na obodu i sa 8 rupa za vijke za osiguranje, sa trapeznim navojem, tip HM30.
ČSN 63 6573/57	Cevi od tvrde gume.		
JIS K 6723/55	Elastični proizvodi od polivinil hlorida.		
DK 621.798 — Pakovanje			
ČSN 80 8450/56	Džakovi za jutane tkanine.	ČSN 02 3634/57	Kotrljajni ležaji. Navrtke za pritezanje sa zarezima na obodu i sa 8 rupa za vijke za osiguranje, s trapeznim navojem, tip HM31.
ČSN 80 8470/56	Vrećice za novac.		
DK 621.822.6 — Kotrljajni ležaji			
ČSN 02 3610/57	Kotrljajni ležaji. Pregled sedla za učvršćenje za dvoredne s ferne kuglice i dvoredne burične ležaje.	ČSN 02 3636/57	Kotrljajni ležaji. Navrtke za izvlačenje sa zarezima na obodu i trapeznim navojem, tip AM.
ČSN 02 3611/57	Kotrljajni ležaji. Sedla za učvršćenje s navrtkama i osiguranjem. Tip H2.	ČSN 02 3637/57	Kotrljajni ležaji. Navrtke za izvlačenje sa zarezima na obodu i trapeznim navojem, tip HML.
ČSN 02 3612/57	Kotrljajni ležaji. Sedla za učvršćenje s navrtkama i osiguranjem. Tip H3.	ČSN 02 3638/57	Kotrljajni ležaji. Podložne pločice za osiguranje navrtke za pritezanje sedla, tip MS30.
ČSN 02 3613/57	Kotrljajni ležaji. Sedla za učvršćenje s navrtkama i osiguranjem. Tip. H23.	ČSN 02 3639/57	Kotrljajni ležaji. Podložne pločice za osiguranje navrtke za pritezanje sedla, tip MS31.
ČSN 02 3614	Kotrljajni ležaji. Sedla za učvršćenje s navrtkama i osiguranjem. Tip H30.	ČSN 02 3640/57	Kotrljajni ležaji. Podložne pločice za osiguranje navrtke za pritezanje sedla, sa produžecima po celom obodu, tip MB.
ČSN 02 3615/57	Kotrljajni ležaji. Sedla za učvršćenje s navrtkama i osiguranjem. Tip H31.	ČSN 02 3643/57	Kotrljajni ležaji. Podložne pločice za osiguranje navrtke za pritezanje sedla, sa produžecima po celom bodu, tip BML.
ČSN 02 3616/57	Kotrljajni ležaji. Sedla za učvršćenje s navrtkama i osiguranjem. Tip H32.	ČSN 02 3645/57	Kotrljajni ležaji. Podložne pločice za osiguranje navrtke za pritezanje sedla, sa 6 produžetaka tip PP.
ČSN 02 3617/57	Kotrljajni ležaji. Dvodielna sedla za učvršćivanje s navrtkom i osiguranjem. Tip H2/D.		
ČSN 02 3618/57	Kotrljajni ležaji. Dvodielna sedla za učvršćivanje s navrtkom i osiguranjem. Tip H3/D.		
ČSN 02 3620/57	Kotrljajni ležaji. Pregled sedla za izvlačenje za dvoredne burične ležaje.		
ČSN 02 3621/57	Kotrljajni ležaji. Sedla za izvlačenje, tip AH30.		
ČSN 02 3622/57	Kotrljajni ležaji. Sedla za izvlačenje, tip AH31.		
		DK 621.86 — Transportna sredstva	
		ČSN 26 0412/57	Transportni uređaji. Lanci s tuljcima.
		ČSN 26 0414/57	Trtnsportni uređaji. Lanci s valjčićima s tuljkom.

- ČSN 26 0416/57 Transportni uređaji. Lanci s valjčićima.
- ČSN 26 0418/57 Transportni uređaji. Lanci s valjčićima.
- ČSN 26 0420/57 Transportni uređaji. Spoljne vezice s rupama s anvojem.
- ČSN 26 0421/57 Transportni uređaji. Spoljne vezice s rupama.
- ČSN 27 0099/57 Dizalice. Znak za overavanje kuka dizalica.
- DK 621.9 — Mašine alatljike. Alati**
- ČSN 20 0339/57 Mašine alatke za metale. Tačnost dubilica.
- ČSN 22 6007/57 Alat za presovanje. Izbor materijala za alat za presovanje na hladno.
- GOST 7715/55 Filtri za usisavanje prašine iz vazduha.
- DK 622 — Rudarska oprema**
- DIN 23 232/55 Rudarske potrebe. Patike za kupanje.
- DK 625 — Putevi**
- ČSN 73 6108/56 Tipovi šumskih puteva
- DK 625.9 — Trajekti. Žičane železnice**
- ČSN 48 4541/56 Transport drveta pomoću žičane železnice.
- DK 628.9 — Osvetljenje**
- ČSN 73 0511/56 Dnevno osvetljenje industrijskih zgrada.
- DK 629 — Vozila na suvu**
- ČSN 30 3607/57 Vučne kuke za drumska motorna vozila. Tehnički propisi za isporuku.
- ČSN 63 1101/58 Spoljne gume sa žičanim rubom za bicikle.
- ČSN 63 1111/58 Spoljne gume sa izbočenim rubom za bicikle.
- ČSN 63 1401/58 Unutrašnje gume za bicikle.
- ČSN 63 1132/58 Spoljne gume za olučaste napatke 16 inča za motocikle.
- DK 632 — Borba protiv biljnih štetočina**
- ČSN 48 2712/55 Zaštita šume protiv štetočina (*Hylobius abietis* L.).
- DK 633 — Gajenje biljnih kultura**
- ČSN 46 3790/56 Reznice i rasad hmelja.
- DK 633.819 — Hmelj**
- ČSN 80 8451/56 Džakovi za zeleni hmelj.
- DK 634.9 — Šumska privreda. Gajenje šuma**
- ČSN 48 0094/56 Oblo drvo. Složeno drvo.
- ČSN 48 4415/55 Ručno cepanje oborenih stabala.
- ČSN 48 4601/58 Uskladištenje i čuvanje drva na skladištima šumske proizvodnje.
- DK 635 — Gradinarstvo. Cveće**
- ČSN 46 2060/57 Seme korenastih biljaka.
- ČSN 46 4040/57 Seme i setva povrća.
- ČSN 46 4550/57 Seme i setva cveća.
- DK 637 — Proizvodi od domaćih životinja. Mleko. Sir.**
- ČSN 57 0599/57 Pasterizovano mleko.
- ČSN 57 1107/56 Pakovanje i označavanje tvrdih sireva.
- DK 641 — Sredstva za ishranu**
- ČSN 58 3630/57 Testenine kao dodatak za supu.
- DK 648 — Čišćenje. Pranje**
- BS 2764/56 Krpe za nadleštva i bolnice.
- DK 66 — Hemiska industrija**
- ČSN 69 0604/57 Hemiske instalacije. Pljosnate prirubnice za navarivanje za sudove pod pritiskom za hemiske instalacije. Proračun.
- ČSN 69 0605/57 Hemiske instalacije. Prirubnice s vratom za sudove pod pritiskom za hemiske instalacije. Proračun.
- ČSN 69 0606/57 Hemiske instalacije. Obrtne prirubnice za sudove pod pritiskom za hemiske instalacije. Proračun.
- ČSN 69 0641/57 Hemiske instalacije. Pljosnate prirubnice sa zaptivnom trakom za navarivanje za sudove hemiskih instalacija. Radni pritisak 1, 2, 5, 4, 6, 10, 16 kg/cm², temperatura do 300°C.
- ČSN 69 0642/57 Hemiske instalacije. Pljosnate prirubnice za navarivanje sa žljebom za sudove hemiskih instalacija, radni pritisak 1, 2, 5, 4, 6, 10, 16 kp/cm², radna temperatura do 300°C.
- ČSN 69 0643/57 Hemiske instalacije. Pljosnate prirubnice za navarivanje sa šipom za sudove hemiskih instalacija. Radni pritisak 1, 2, 5, 4, 6, 10, 16 kp/cm² radna temperatura do 300°C.
- ČSN 69 0660/57 Hemiske instalacije. Obrtne prirubnice za posuvraćene sudove hemiskih instalacija. Radni pritisak 1, 2, 5, 4, 6 kp/cm², radna temperatura do 300°C.
- GOST 1786/57 Frikcioni azbestni prstenovi.
- DK 662 — Termodinamika**
- ČSN 72 7014/56 (Termičke izolacione mase) utvrđivanje sprovodljivosti toplote metodom Cammerovih vaga.
- DK 663 — Duvan**
- ČSN 56 9511/55 Ugasit domaći duvan fermentovan.

ČSN 56 9512/55	Svetao domaći duvan fermentovan.	ČSN 41 1364/52	Konstruktioni čelik 11 364 sa garantovanim mehaničkim osobinama u toplom stanju i varivošću topljenjem.
DK 664.8 — Tehnika konzerviranja			
ČSN 56 8710/57	Opšti uslovi normi kvaliteta za kompote.	ČSN 41 1368	Konstruktioni čelik 11 368 otporan na staranje, sa garantovanim mehaničkim osobinama u toplom stanju i varivošću topljenjem.
ČSN 56 8719/57	Kompot od hibridnog grožđa.		
ČSN 56 8722/57	Kompot od oskoruša.		
ČSN 56 8723/57	Kompot od dunja.		
ČSN 56 8724/57	Kompot od malina.	ČSN 41 1370/53	Konstruktioni čelik 11 370.
ČSN 56 8725/57	Kompot od kajsija.	ČSN 41 1371/57	Konstruktioni čelik 11 371 naročito podesan za oblikovanje.
ČSN 56 8726/57	Kompot od plodova mirabolane.		
ČSN 56 8728/57	Pompot od riblizla.	ČSN 41 1373/57	Konstruktioni čelik 11 373 sa garantovanim varivošću.
ČSN 56 8729/57	Kompot od šljiva — ringlova.		
ČSN 56 8730/57	Kompot od trnošljiva.	ČSN 41 1374/57	Konstruktioni čelik 11 374 sa garantovanim varivošću, naročito podesan za oblikovanje.
ČSN 56 8731/57	Kompot od šljiva.		
ČSN 56 8732/57	Kompot od trešanja.		
ČSN 56 8733/57	Kompot od višanja.	ČSN 41 1375/57	Konstruktioni čelik 11 375 ravnomernijeg sastava sa garantovanim varivošću topljenjem.
ČSN 56 8734/57	Kompot mešani.		
ČSN 56 2770/57	Dvopek.		
DK 666 — Keramika. Beton. Kreč			
ČSN 72 2210/56	Građevinski kreč vazdušni.	ČSN 41 1376/57	Konstruktioni čelik 11 376 ravnomernijeg sastava, naročito podesan za oblikovanje i za varenje topljenjem.
ČSN 72 2220/56	Građevinski kreč hidraulični.		
ČSN 72 2221/56	Građevinski kreč veštački.		
ČSN 72 4710/57	Keramičke pločice za peći.	ČSN 41 1378/53	Konstruktioni čelik 11 378 za duboko vučenje, sa garantovanim varivošću topljenjem.
ČSN 72 7211/56	Liveni penasti izolacioni beton		
DK 669.14 — Čelik		ČSN 41 1411/52	Konstruktioni čelik 11 411 sa garantovanim mehaničkim osobinama u toplom stanju.
ČSN 41 1301/53	Konstruktioni čelik 11301 za naročito duboko vučenje (naročito za karoserije).	ČSN 41 1414/52	Konstruktioni čelik 11 414 sa garantovanim mehaničkim osobinama u toplom stanju i varivošću topljenjem.
ČSN 41 1311/53	Konstruktioni čelik 11 311 za naročito duboko vučenje.		
ČSN 41 1321/53	Konstruktioni čelik 11 321 za duboko vučenje.	ČSN 41 1418/52	Konstruktioni čelik 11 418 otporan na staranje, sa garantovanim mehaničkim osobinama u toplom stanju i varivošću topljenjem.
ČSN 41 1331/53	Konstruktioni čelik 11331 za umereno vučenje.		
ČSN 41 1340/53	Konstruktioni čelik 11340.		
ČSN 41 1341/53	Konstruktioni čelik 11 341 naročito podesan za oblikovanje.	ČSN 41 1420/57	Konstruktioni čelik 11 420.
		ČSN 41 1421/53	Konstruktioni čelik 11 421 naročito podesan za oblikovanje.
ČSN 41 1343/57	Konstruktioni čelik 11 343 sa garantovanim varivošću.	ČSN 41 1422/57	Konstruktioni čelik 11 422.
ČSN 41 1344/57	Konstruktioni čelik 11 344 sa garantovanim varivošću naročito podesan za oblikovanje.	ČSN 41 1423/57	Konstruktioni čelik 11 423 sa garantovanim varivošću topljenjem.
ČSN 41 1350/57	Konstruktioni čelik 11 350.	ČSN 41 1424/57	Konstruktioni čelik 11 424 sa garantovanim varivošću topljenjem, naročito podesan za oblikovanje.
ČSN 41 1353/57	Konstruktioni čelik 11 353.		
ČSN 41 1354/57	Konstruktioni čelik 11 354.		
ČSN 41 1362/52	Konstruktioni čelik 11 362 sa garantovanim mehaničkim osobinama u toplom stanju.	ČSN 41 1426/57	Konstruktioni čelik 11 426 ravnomernijeg sastava, naročito podesan za oblikovanje i za varenje topljenjem.
ČSN 41 1363/52	Konstruktioni čelik 11 363 sa garantovanim mehaničkim osobinama u toplom stanju i vezivošću u vatri.	ČSN 41 1428/53	Konstruktioni čelik 11 428 za umereno vučenje sa garantovanim varivošću topljenjem.

ČSN 41 1441/52	Konstruktivni čelik 11 441 sa garantovanim mehaničkim osobinama u toplom stanju.	DK 669.4 — Olovo i legure olova	
ČSN 41 1444/52	Konstruktivni čelik 11 444 sa garantovanim mehaničkim osobinama u toplom stanju i varivošću topljenjem.	ČSN 42 1352/57	Okrugla žica od olova i legura olova. Tehnički propisi isporuke.
ČSN 41 1456/57	Konstruktivni čelik 11 456, ravnomernijeg sastava, naročito podesan za oblikovanje.	ČSN 42 1353/57	Okrugle šipke od olova i legura olova. Tehnički propisi isporuke.
ČSN 41 1474/52	Konstruktivni čelik 11 474 sa garantovanim mehaničkim osobinama u toplom stanju i varivošću topljenjem.	ČSN 42 1355/57	Okrugle cevi od olova i legura olova. Tehnički propisi isporuke.
ČSN 41 1500/57	Konstruktivni čelik 11 500.	ČSN 42 8420/57	Okrugla žica od olova i legura olova. Dimenzija.
ČSN 41 1501/53	Konstruktivni čelik 11 501 naročito podesan za oblikovanje.	ČSN 42 8513/57	Okrugle šipke od olova i legure olova. Dimenzija.
ČSN 41 1508/57	Konstruktivni čelik 11 508 naročito podesan za oblikovanje s povišenim istezanjem.	ČSN 42 8714/57	Okrugle cevi od olova i legura olova. Dimenzija.
ČSN 41 1523/53	Konstruktivni čelik 11 523 sa garantovanim varivošću topljenjem.	ČSN 42 8716/57	Okrugle cevi za slivnike od legura olova. Dimenzija.
ČSN 41 1550/57	Konstruktivni čelik 11 550.	ČSN 42 8717/57	Okrugle cevi od olova sa uloškom od kalaja. Dimenzija.
ČSN 41 1558/57	Konstruktivni čelik 11 558 naročito podesan za oblikovanje, s povišenim istezanjem.	DK 669.6 — Kalaj i legure kalaja	
ČSN 41 1600/57	Konstruktivni čelik 11 600.	ČSN 42 1360/57	Trake od cina i legura cina (trake, izresci i polje). Tehnički uslovi isporuke.
ČSN 41 1601/53	Konstruktivni čelik 11 601 naročito podesan za oblikovanje.	ČSN 42 1362/57	Okrugla žica od cina. Tehnički uslovi isporuke.
ČSN 41 1608/57	Konstruktivni čelik 11 608 naročito podesan za oblikovanje s povišenim istezanjem.	ČSN 42 1364/57	Okrugle cevi od cina. Tehnički uslovi isporuke.
ČSN 41 1623/57	Konstruktivni čelik 11 623 sa garantovanim varivošću topljenja.	ČSN 42 3648/57	Tvrđi cin Sn-Sb 2,5.
ČSN 41 1650/57	Konstruktivni čelik 11 650.	ČSN 42 8324/57	Trake od cina i legura cina (trake i izresci). Standard dimenzija.
ČSN 41 1700/57	Konstruktivni čelik 11 700.	ČSN 42 8351/57	Folije od cina i legura cina. Standard dimenzija.
ČSN 41 1701/53	Konstruktivni čelik 11 701 naročito podesan za oblikovanje.	ČSN 42 8422/57	Okrugle žice od cina. Standard dimenzija.
ČSN 41 1708/57	Konstruktivni čelik 11 708 naročito podesan za oblikovanje s povišenim istezanjem.	ČSN 42 8724/57	Okrugle cevi od cina. Standard dimenzija.
ČSN 41 1718/57	Konstruktivni čelik 11 718 naročito podesan za oblikovanje, s povišenim istezanjem.	DK 674 — Drvena vuna	
ČSN 41 1751/57	Konstruktivni čelik 11 751 naročito podesan za oblikovanje.	BS 2824/57	Nova drvena vuna za punjenje nameštaja, igraćaka i sl.
ČSN 41 1757/57	Konstruktivni čelik 11 757.	DK 675 — Industrija kože	
ČSN 41 1801/57	Konstruktivni čelik 11 801 naročito podesan za oblikovanje.	GOST 2136/55	Zečije kože krznarske, neštavljene.
ČSN 41 1808/57	Konstruktivni čelik 11 808 naročito podesan za oblikovanje.	GOST 6192/57	Ovčija i jagnjeća koža, nečinjena.
ČSN 41 1901/57	Konstruktivni čelik 11 901 naročito podesan za oblikovanje, otporan na habanje.	GOST 7907/56	Kože plave polarne lisice, nečinjene.
ČSN 42 0032/58	Čelični otpaci. Klasifikacija po obliku i dimenzijama.	GOST 8271/57	Sitne kože glodara štavljene, prirodne boje ili obojene.
		ČSN 79 1208/56	Prirodne i bojene jagnjeće kože. Klasifikacija, obeležavanje, preuzimanje, pakovanje, prevoz i skladištenje.
		ČSN 79 1260/55	Prirodne jagnjeće kože.
		ČSN 79 1261/55	Obojene jagnjeće kože.
		ČSN 79 2098/56	Želatinozni otpaci goveđih koža za proizvodnju veštačkih creva.

ČSN 79 2162/56	Donja svinjska koža, hromno-štvljena.	GOST 5398/57	Gumene cevi sa tekstilnim pojačanjem, spiralne, za tečna goriva.
ČSN 79 2163/56	Donja konjska koža, hromno-štvljena.	GOST 5618/56	Prirodna svila.
ČSN 79 2185/56	Kruponska koža goveđa, štvljena taninom.	GOST 6456/53	Abrazivna traka na pamučnoj osnovi za suvo glačanje.
ČSN 79 2245/56	Gornja goveđa koža, hromno-štvljena.	GOST 6679/55	Pamuk sirovi sovjetski.
ČSN 79 2255/56	Gornja konjska koža, hromno-štvljena. Konjski ševro.	GOST 6680/55	Pamuk sovjetski tankovlaknasti.
ČSN 79 2628/56	Glatka goveđa koža štvljena taninom za konjsku opremu.	GOST 7000/56	Tkanine i odeljivo tkani komadi. Pakovanje i obeležavanje.
ČSN 79 2713/56	Koža ovčija za postavu, štvljena taninom.	GOST 7138/54	Tkane pamučne tkanine. Cic, muslin i slične tkanine. Asortiman i tehnički uslovi.
ČSN 79 2714/56	Koža svinjska za postavu, štvljena taninom.	GOST 7617/55	Pamučne tkanine beljene. Cvilih.
	Koža svinjska za postavu, hromnoštvljena.	GOST 7700/55	Svilena traka. Asortiman i tehnički uslovi.
DK 677 — Tekstilna industrija		GOST 7701/55	Pamučne tkanine. Cvilih za punjenje i presvlačenje.
BS 2794/56	Valjci za izvlačenje za pamčne predilice.	GOST 7716/55	Pamučne tkanine. Zafiri. Asortiman i tehnički uslovi.
BS 2889/57	Određivanje sadržaja otpadaka pamuka Shirley uređajem.	GOST 7737/55	Ovčija vuna industriska. Asortiman i tehnički uslovi.
ČSN 80 0411/56	Pakovanje i označavanje sovjetskog pamuka.	GOST 7902/56	Mašine za izvlačenje trake od lanenog i kudelnog vlakna.
ČSN 80 3121/56	Tkanine za košulje i pižame.	GOST 8076/56	Polulanene tkanine. Jedra impregnirane. Asortiman i tehnički uslovi.
ČSN 80 3112/56	(Pamučne tkanine). Tkanine za odela, štampane, nečešljane.	GOST 8241/56	Lanene i polulanene tkanine. Domaće platno, sirovo, beljeno i bojeno.
ČSN 80 3677/56	Plosnati tkani fitilji.	GOST 8243/56	Tkane vunene tkanine od češljane pređe.
ČSN 80 4565/56	Knjigovezačka platna.	GOST 8265/56	Trikotažna tkanina sa gumenom žicom.
DIN 64 512/57	Tkačke mašine. Cevke za snenje s povišenim istezanjem.	GOST 8325/57	Staklena pređa za električne kablove. Tehnički uslovi.
DIN 64 802/56	Tkački razboji sa dve poluge. Valjak za kartu. Karta od drveta. Čep.	GOST 8402/57	Pamučni konac za šivenje, vez i krpljenje. Asortiman i tehnički uslovi.
GOST 483/55	Kudeljna lađarska užad.	GOST 8512/57	Tkani tekstili. Metoda ispitivanja postojanosti na trenje.
GOST 1164/57	Trikotažni proizvodi. Marama za zabrađivanje i ešarpe. Asortiman.	DK 667.185 — Gumeni proizvodi	
GOST 2975/57	Lanska stabljika.	GOST 7859/55	Lopta gumena.
GOST 3938/56	Račva za mašine predilice za suvo pređenje vlakana od stabljika.	DK 677.31 — Vuna	
GOST 3814/56	Tkani tekstili. Metode određivanja koeficienta gužvanja, osipanja i razmicanja.	GOST 7763/55	Fina ovčija vuna.
GOST 4062/56	Tkanine poluvunene. Asortiman i tehnički uslovi.	ČSN 64 0201/57	(Plastične mase) Uzimanje uzoraka.
GOST 5069/56	Lako sukno vuneno za kapute. Asortiman i tehnički uslovi.	ČSN 64 0213/57	(Ispitivanje plast. masa) Ostatak na situ.
GOST 5196/57	Pamučne tkanine. Gaza za potrebe grafičke industrije.	ČSN 64 0225/57	(Ispitivanje plast. masa) Tehnička stabilnost.
GOST 5242/57	Tkane svilene tkanine. Asortiman i tehnički uslovi.	ČSN 64 0226/57	(Ispitivanje plast. masa) Sadržina hlora.
		ČSN 64 0227/57	(Ispitivanje plast. masa) Sadržina isparljivih materija.

NF T 51—002/56	Plastične materije. Merenje upijanja vode konvencionalnom metodom.	DK 693.5 — Betonska konstrukcija ČSN 73 2022/56	Betoni za vodogradnju (Uzimanje uzoraka i opseg ispitivanja).
DK 681.8 — Gramofonske ploče GOST 5289/56	Gramofonske ploče.	ČSN 73 2025/56	Betoni za vodogradnju (Ispitivanje stvrdnutog betona. Pripremanje uzoraka i metode ispitivanja).
DK 683.3 — Brave ČSN 16 5145/57	Gornja brava za vrata građevina.	DK 696 — Građevinski zanat ČSN 73 3610/56	Limarski građevinski radovi. Osnovne odredbe.
DK 686 — Kancelariski pribor ČSN 90 6310/56	Drvena podloga za mastionice.	ČSN 73 3611/56	Limarski građevinski radovi. Radovi u vezi sa fasadom.
DK 687 — Tekstilna industrija ČSN 80 7133/56	Sako i sportsko odelo za dečake.	ČSN 73 3612/56	Limarski građevinski radovi. Radovi u vezi izgradnje krova.
ČSN 80 7260/56	Vunene bluže za devojčice.	DK 697.9 — Ventilatori ČSN 74 6910/56	Mrežasti ventilacioni uređaji za provetravanje prostorija.
ČSN 80 7285/56	Duge ženske pantalone za šetnju (izlaz).	DK 744 — Tehničko crtanje ČSN 01 3041/57	Crteži u mašinstvu. Ugaoni žig za crteže za više delova.
GOST 2106/56	Dečije i ženske trikotažne gaćice.	ČSN 01 3043/57	Crteži u mašinstvu. Obrazac odvojene sastavnice.
GOST 6013/56	Čarape »cotton«. Veličine i tehnički uslovi.	ČSN 01 3048/57	Crteži u mašinstvu. Žig za radioničke opruge.
GOST 7986/56	Kišni ogrtač.	ČSN 01 3049/57	Crteži u mašinstvu. Obrasci za propise, smernice, skice, tablice, dijagrame i proračune.
NF G 05—002/55	Tekstil. Bodovi sastavnih šavova. Klasifikacija i označavanje.	ČSN 01 4618/57	Crteži u mašinstvu. Dopunski žig za radioničke crteže zupčanika.
DK 691 — Građevinski materijali ČSN 72 2740/56	Betonske pločice.		
ČSN 72 3121/56	Betonski postenovi za bunare i ulazne šahte.		

KALENDAR ZASEDANJA

tehničkih komiteta, potkomiteta i drugih organa međunarodnih organizacija: Međunarodne organizacije za standardizaciju (ISO), Međunarodne elektrotehničke komisije (IEC) i dr.

U ovoj rubrici objavljujemo nova sazvana i planirana zasedanja prema informacijama iz žurnala ISO. Podaci o planiranim zasedanjima pod 2) su informativni. Definitivni datumi i mesta zasedanja objaviće se nakonado pod tač. 1) kalendara.

Zainteresovana preduzeća, organizacije i ustanove, koje žele da na svoj teret pošalju svoje stručnjake na neko od ovih zasedanja, treba da se obrate Saveznoj komisiji za standardizaciju, Beograd, Admirala Goprata ul. 16, paviljon II, pošt. fah 933, radi dobijanja potrebnih obaveštenja i uputstava.

Za učešće na zasedanjima ISO i IEC potrebno je i pismeno ovlašćenje SKS, jer je u tim organizacijama SKS učlanjena u ime naše zemlje.

1) Sazvana zasedanja

26 — 28 jan. 1960	London	ISO/TC 6/SC 4	— Papir (ambalaža od papira i kartona)
7 — 9 mar. 1960	London	ISO/METESCO	— Komitet za koordinaciju mehaničkih ispitivanja metala
30 i 31 mar. 1960	Geneva	IEC	— Akcioni komitet
29 marta — 2 apr. 1960	Rapallo	ISO/TC 43	— Akustika
4 — 9 apr. 1960	Rapallo	IEC/TC 29	— Elektroakustika
4 — 8 apr. 1960	Rapallo	IEC/SC 29—1	— Registrovanje zvuka
4 — 7 apr. 1960	Rapallo	IEC/TC 33	— Kondenzatori za mreže

6 — 8 apr. 1960	Paris	ISO/TC 91	— Sredstva za pranje (detergenti)
9 — 14 maja 1960	Paris	ISO/TC 30	— Merenje protoka tečnosti
Planirana zasedanja			
13 — 18 juna 1960	Stockholm	ISO/TC 77	— Azbest-cementni proizvodi
27 juna — 1 jula 1960	Geneve	ISO	— Savet
31 okt. — 14 nov. 1960	New Delhi	IEC	— Generalno zasedanje
mart 1960	Düsseldorf	ISO/TC 11/SC 2	— Unifikacija propisa za parne kotlove (potkomitet 2 za otpornost delova pod pritiskom)
25 — 27 apr. 1960	Berlin	ISO/TC 46/SC 1	— Dokumentacija (reprodukcija dokumenata)
proleće ili poč. leta 1960	Copenhagen	ISO/TC 12	— Veličine jedinice, simbola, faktori i tablice za preračunavanje
početkom maja 1960	Berlin	ISO/TC 37	— Terminologija (princip i usklađivanje)
maj 1960	Portugalija	ISO/TC 10	— Crteži (opšti principi)
9 — 13 maja 1960	(Francuska)	IEC/TC 18	— Brodske elektro instalacije
19 — 28 maja 1960	London	ISO/TC 38	— Tekstil
		ISO/TC 38/SC 5	— Ispitivanje pređe
		ISO/TC 38/SC 6	— Ispitivanje vlakna
23 maja — 3 juna 1960	Geneve	ISO/TC 85	— Nuklearna energija
		ISO/TC 85/SC 1	— Terminologija, definicije, jedinice i simboli
		ISO/TC 85/SC 2	— Zaštita od radijacija
		ISO/TC 85/SC 3	— Obezbeđenje od reaktora
		ISO/TC 85/SC 4	— Radioizotope
8 — 10 juna 1960	London	IEC/TC 14	— Transformatori
8 — 14 juna 1960	London	IEC/SC 39—2	— Poluprovodnički uređaji
15 — 17 juna 1960	London	IEC/SC 39—1	— Elektronske cevi
13 — 18 juna 1960	Stockholm	ISO/TC 77	— Azbest-cementni proizvodi
27 juna — 1 jula 1960	Geneve	ISO	— Savet
13 — 16 jula 1960	Bruxelles	IEC/TC 23	— Instalacioni pribor
septembar 1960	New York	ISO/TC 39	— Mašine alatke
4 — 7 oktobra 1960	(Nemačka)	ISO/TC 8	— Brodogradnja
31 okt. — 14 nov. 1960	New Delhi	IEC	— Generalno zasedanje
novembar 1960	New Delhi	ISO/TC 50	— Šelak
novembar 1960	New Delhi	ISO/TC 56	— Liskuni
novembar 1960	New Delhi	ISO/TC 88	— Oznake za obezbeđenje pri manipulaciji robe
jesen 1960	New Delhi	ISO/TC 30/SC 1	— Merenje protoka tečnosti u otkrivenim kanalima
jesen 1960	Paris	ISO/TC 3/SC 1	— Tolerancije (pripremni radovi)

OBJAVLJENI JUGOSLOVENSKI STANDARDI

Službeni list FNRJ br. 42/59 od 21. X. 1959

		1 prim. din.
JUS F.C2.050	— Tepisi mašinske izrade. Opšti uslovi izrade i isporuke — — — — —	40.—
JUS F.C2.201	— Anita, tepih tipa bukule 1 ch, mašinske izrade	30.—
JUS F.C2.202	— Ramona, tepih tipa bukule 2 ch, mašinske izrade	30.—
JUS F.C2.203	— Milan, tepih tipa hargarn velvet 1 ch, sa sečenim petljama, mašinske izrade — — — — —	30.—

		1 prim din.
JUS F.C2.204	— Boško, tepih tipa hargarn velvet 2 ch sa sečenim petljama, mašinske izrade — — — — —	30.—
JUS F.C2.205	— Vera, tepih tipa velvet 1 ch sa sečenim petljama, mašinske izrade — — — — —	30.—
JUS F.C2.206	— Nada, tepih tipa velvet 2 ch, sa sečenim petljama mašinske izrade — — — — —	30.—
JUS F.C2.207	— Marinika, tepih tipa velvet 3 ch, sa sečenim petljama, mašinske izrade — — — — —	30.—
JUS F.C2.208	— Marina, tepih tipa velvet 4 ch, sa sečenim petljama, mašinske izrade — — — — —	30.—
JUS F.C2.209	— Merima, tepih persiskog tipa, mašinske izrade	30.—
JUS F.C2.210	— Emina, tepih tipa smirna, mašinske izrade —	30.—
JUS C.H4.021	— Kalibrirani lanci za dizalice — — — — —	30.—
JUS C.H4.022	— Visokootporni kalibrirani lanci za dizalice —	30.—
JUS C.H4.030	— Kalibrirani lanci za transportere — — —	40.—
JUS C.H4.031	— Lanci za transportere i elevatore — — —	50.—
JUS C.H4.032	— Spojnice za lance za elevatore — — — —	40.—
JUS C.H4.040	— Lanci za rudarstvo i motorna vozila — —	30.—
JUS B.D7.030	— Keramički proizvodi za elektrotehniku. Tolerancije — — — — —	50.—
JUS B.D7.031	— Keramički proizvodi za elektrotehniku. Smernice za obradu površina — — — — —	30.—
JUS N.F1.101	— Izolatori za nadzemne vodove. Visokonaponski potporni izolator I 165 — — — — —	30.—
JUS N.F1.102	— Izolatori za nadzemne vodove. Visokonaponski potporni izolator I 220 — — — — —	30.—
JUS N.F1.111	— Izolatori za nadzemne vodove. Kapasti izolator K 170/280 — — — — —	40.—
JUS N.F1.301	— Izolatori za nadzemne vodove. Niskonaponski potporni izolatori N — — — — —	30.—
JUS N.F1.306	— Izolatori za nadzemne vodove. Zatezni valjkasti izolatori Z — — — — —	30.—
JUS C.C3.020	— Profili, šipke i žica od aluminijuma. Tehnički propisi za izradu i isporuku — — — — —	70.—
JUS C.C3.120	— Profili, šipke i žica od aluminijumskih legura Tehnički propisi za izradu i isporuku — —	80.—
JUS C.C4.020	— Limovi i trake od aluminijuma. Tehnički propisi za izradu i isporuku — — — — —	80.—
JUS C.C4.120	— Limovi i trake od aluminijumskih legura. Tehnički propisi za izradu i isporuku — — —	70.—
JUS C.C5.020	— Cevi od aluminijuma. Tehnički propisi za izradu i isporuku — — — — —	60.—
JUS C.C5.120	— Cevi od aluminijumskih legura. Tehnički propisi za izradu i isporuku — — — — —	60.—
JUS P.F4.050	— Tegljenički uređaji za dvoosovna železnička kola koloseka 1435 mm. Dispozicija — — — — —	50.—
JUS P.F4.051	— Tegljenički uređaji za dvoosovna železnička kola koloseka 1435 mm. Kuka tegljenika — — —	40.—
JUS P.F4.052	— Tegljenički uređaj za dvoosovna železnička kola koloseka 1435 mm. Tegljenik — — — — —	40.—
JUS P.F4.053	— Tegljenički uređaj za dvoosovna železnička kola koloseka 1435 mm. Tegljenički umetak — —	30.—
JUS P.F4.054	— Tegljenički uređaj za dvoosovna železnička kola koloseka 1435 mm. Spojka — — — — —	50.—

1 prim. din.

JUS P.F4.055	—	Tegljenički uređaj za dvoosovna železnička kola koloseka 1435 mm. Oslonac opruge — — —	30.—
JUS P.F4.056	—	Tegljenički uređaj za dvoosovna železnička kola koloseka 1435 mm. Vođica oslonaca opruge —	40.—
JUS P.F4.057	—	Tegljenički uređaj za dvoosovna železnička kola koloseka 1435 mm. Nosač oslonaca opruge. Na slon tegljenika — — — — — — —	30.—
JUS P.F4.058	—	Tegljenički uređaj za dvoosovna železnička kola koloseka 1435 mm. Ovalni oslonci opruge —	50.—
JUS P.F4.059	—	Tegljenički uređaj za dvoosovna železnička kola koloseka 1435 mm. Vođica ovalnih oslonaca opruge. Odstojni tuljak — — — — —	30.—
JUS P.F4.060	—	Tegljenički uređaj za dvoosovna železnička kola koloseka 1435 mm. Nosač ovalnih oslonaca opruge — — — — — — —	30.—
JUS P.F4.061	—	Tegljenički uređaj za dvoosovna železnička kola koloseka 1435 mm. Vođica kuke tegljenika —	30.—

Službeni list FNRJ br. 46/59 od 18. XI. 1959

JUS K.H5.050	—	Modeli, šablon i jezgranici. Tehnički propisi za izradu i isporuku — — — — —	150.—
JUS K.H5.051	—	Vođice za modele i jezgranike. Oblik i mere —	60.—
JUS K.H5.052	—	Spojnice za jezgranike. Oblik i mere — — —	30.—
JUS K.H5.053	—	Slova, brojevi i pomoćni znaci za označavanje. Oblik i mere — — — — — — —	50.—
JUS C.K1.031	—	Železnički gornji stroj. Šine težine do 20 kp/m. Oblik, mere i statičke veličine — — — —	60.—

OBAVEŠTENJE O IZMENI STANDARDA

JUS Z.C2.040

U Službenom listu FNRJ br. 51/59 otštampano je rešenje Savezne komisije za standardizaciju o izmeni tačke 2.4 standarda JUS Z.C2.040 — Ručni aparati za gašenje požara. Aparati za gašenje ugljendioksidom. Završetak prve rečenice navedene tačke koji glasi: »između 145 i 150 kp/cm²« menja se tako da glasi: »između 165 i 175 kp/cm²«.

Pozivaju se imaoći toga standarda da u svojim primercima standarda izvrše potrebnu ispravku.

Iz Savezne komisije za standardizaciju

O B A V E Š T E N J E

Povodom grupe standarda za cevi i fazonske komade od livenog gvožđa za kanalizaciju, čije je donošenje objavljeno u Službenom listu FNRJ br. 46/59, Savezna komisija za standardizaciju daje sledeće obaveštenje.

Na osnovu čl. 2 Uredbe o organizaciji i radu Savezne komisije za standardizaciju (Sl. list FNRJ br. 21/53), Savezna komisija za standardizaciju donosi

R e š e n j e

o odstupanju od jugoslovenskih standarda za cevi i fazonske komade od livenog gvožđa za kanalizaciju.

1. Dozvoljava se »Ljevaonici željeza i tvornici strojeva« — Slavonska Požega da može u svojoj proizvodnji otstupati od jugoslovenskih standarda za cevi i fazonske komade od livenog gvožđa za kanalizaciju, objavljenih u Sl. listu br. 46/59.

2. Ovo odstupanje važi u prelaznom vremenskom periodu do 31. XII. 1961 god.

3. Ljevaonica željeza i tvornica strojeva — Slavonska Požega mora prilagoditi svoju odgovarajuću proizvodnju jugoslovenskim standardima pomenutim u tač. 1 ovog rešenja, u toku prelaznog vremenskog perioda pomenutog u tač. 2 ovog rešenja.

S. F. — S. N!

Pretsednik

Savezne komisije za standardizaciju
Ing. Slavoljub Vitorović, s. r.

KATALOG JUGOSLOVENSKIH STANDARDA

— stanje na dan 1 januara 1960 —

U cilju informisanja svih interesenata za jugoslovenske standarde, Savezna komisija za standardizaciju izdaće uskoro svoj Katalog jugoslovenskih standarda, koji obuhvata sve jugoslovenske standarde objavljene zaključno do 1 januara 1960.

Međutim, da bi rasturanje kataloga usledilo i što brže i sa što manje teškoća, Savezna komisija za standardizaciju uputiće uskoro svima institucijama i preduzećima, za koje pretpostavlja da su interesenti za katalog, poziv za blagovremenu porudžbinu, koja treba da usledi preko Izdavačkog preduzeća »Naučna knjiga« u Beogradu. Ali, kako se može desiti da pozivom o kome je reč ne budu obuhvaćeni svi interesenti za katalog, ovim se stavlja do znanja da i bez toga poziva sve institucije i preduzeća mogu već sad uputiti svoje porudžbine na adresu: Izdavačko preduzeće »Naučna Knjiga«, Beograd, Gračanička br. 14.

Cena pojedinog primerka kataloga je din. 200, a svaki interesent može da poruči neograničen broj primeraka.

Štampa završena 28 januara 1960

Izdavač: **Savezna komisija za standardizaciju** — Beograd, Admirala Geprata br. 16, tel. br. 28-920. — Odgovorni urednik: ing. Slavoljub Vitorović. — Distribucija preko izdavačkog preduzeća »**Naučna knjiga**« — Beograd, Kn. Mihajlova 40, pošt. fah 690. — tel. br. 27-011. — Cena pojedinom primerku Din. 100. — Godišnja pretplata Din. 1200. Pretplatu slati neposredno na naznačenu adresu distributora ili na tek. rač. kod N. B.

br. $\frac{101-11}{1-297}$

